

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Joan Casanoves i Maristany

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 31 de març del 1933

SUMARI

A les cinc i quatre minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Casanoves.
Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Prec del senyor Simó i Bofarull al senyor Conseller d'Obres Públiques relatiu al sanejament del port de Salou i els fets de Sant Sadurní d'Anoia.

Resposta del senyor Conseller d'Obres Públiques al prec relatiu al sanejament del port de Salou, i del senyor Conseller Delegat, al relatiu als fets de Sant Sadurní d'Anoia.

Pregunta del senyor Vidal i Guardiola relativa a la competència dels Diputats del Parlament català i resposta del senyor Conseller Delegat.

Prec del senyor Tries de Bes al senyor Conseller de Finances relatiu a la distribució de cèdules personals per l'Ajuntament de Martorell.

Resposta del senyor Conseller de Finances i rectificació del senyor Tries de Bes.

Pregunta del senyor Fronjosà al senyor Conseller de Treball referent a l'aplicació de les lleis socials a Catalunya.

Resposta del senyor Conseller de Treball i rectificacions dels senyors Fronjosà i Casals.

Interpel·lació al senyor Conseller d'Agricultura i Economia sobre l'Assemblea de la Unió de Sindicats Agrícoles a Lleida.

A petició del senyor Comorera, i per tal que puguin intervenir-hi alguns senyors Diputats de les comarques de Lleida que li han manifestat aquest desig, resta ajornada per a la sessió de dimarts.

Continuació de la discussió del Projecte de Llei relatiu a les autoritzacions sol·licitades per l'Ajuntament de Barcelona.

El senyor Farreres i Duran, en nom de la Comissió, declara que aquesta no pot admetre els vots particulars formulats a la totalitat del dictamen.

El senyor Tallada explica el vot al primer vot particular.

En votació ordinària és rebutjat el primer vot particular. Han votat a favor els senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.

El senyor Vidal i Guardiola explica el vot al segon vot particular. Intervenció del senyor Farreres i Duran en nom de la Comissió.

En votació ordinària és rebutjat el segon vot particular. Han votat a favor els senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.

A continuació, en votació ordinària, i amb el vot en contra de la Minoria de Lliga Catalana, és aprovada la totalitat.

El senyor Tallada defensa un vot particular a l'article 1.º

Resposta del senyor Farreres i Duran, per la Comissió; rectificacions dels senyors Tallada i Farreres i Duran i intervenció, per a al·lusions, del senyor Vidal i Guardiola.

En votació ordinària és rebutjat el vot particular a l'article 1.º Han votat a favor els senyors de la Minoria de Lliga Catalana.

El senyor Serra i Moret consumeix un torn en contra de l'article 1.º

El senyor Vallès i Pujals consumeix un altre torn en contra del mateix article.

Resposta del senyor Conseller Delegat.

Se suspèn el debat i resta en l'ús de la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya.

El senyor Ventosa i Calvell defensa un vot particular a l'article 25.

Se suspèn el debat i resta en l'ús de la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

Ordre del dia per a la sessió de dimarts.

S'aixeca la sessió a les vuit i tretze minuts de la vetlla.

Sobre la sessió a les cinc i quatre minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanoves i Maristany, Vice-president primer de la Cambra.

Al banc roig hi ha els honorables senyor Conseller Delegat i els senyors Consellers d'Agricultura i Economia, de Treball i Obres Públiques i d'Assistència i Sanitat.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

El sanejament del port de Salou i els fets de Sant Sadurní d'Anoia

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó, per un prec.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Senyors Diputats: Breus paraules per a fer un prec al senyor Conseller d'Obres Públiques i una pregunta al senyor Conseller Delegat. El prec és el següent: Que tingui a bé disposar que vingui a la Cambra, per a estudi dels Diputats, un expedient que es va instruir per part de l'extingida Diputació provincial de Barcelona, d'acord amb la Diputació provincial de Tarragona, sobre el sanejament del port i terres de Salou. Que vingui, per a poder-lo estudiar, a veure si de l'estudi es desprèn alguna iniciativa. Jo procuraré tenir-ne una — sens dubte modesta —, perquè es pugui estudiar la manera de veure si es pot aprofitar ara una contingència que podria d'una manera veritablement evident, facilitar l'execució si és que hi haguessin cabals per a fer-la. Ara es tracta de què adjudicada per l'Estat la construcció del port de refugi de Cambrils, s'han de remoure prop de 200,000 tones de grans blocs del cap de Salou, per portar-les a Cambrils i construir el port. Donada la naturalesa de la pedra de què es tracta es produirà almenys el 20 per 100 de trossos que podrien ésser aprofitats per a la construcció d'aquest sanejament que, segons tinc entès, en el Projecte del senyor Terrades, que en fou l'autor, figura la cons-

trucció de bastants metres de muralla de contenció de les aigües. Per tant, aquesta avinentesa em fa pensar que encara que fos arbitràriament mitjans extraordinaris, perquè no es presentarà anys a venir una altra avinentesa com aquesta. Ultra el presentar-se aquesta condició material, ve acompanyada de què s'ha de construir una línia Decauville per a portar aquests grossos blocs, donaria facilitat d'extracció i de conducció d'aquest material necessari per a poder fer aquest sanejament de Salou.

I ara, una pregunta al senyor Conseller Delegat, preguntant a la Cambra em dispensi si la considera inoportuna i a ell que em perdoni si la considera, per demanar si és a la presó el propietari que va tallar els ceps, que l'altra dia denuncià el senyor Riera. Com que hem vist que els jutges d'instrucció han tingut, el que ha estat qualificat d'excés de zel, en estimar com a estafes, o com a delictes de furt allò que era retenció de fruits, modalitat d'un contracte civil, ara que ens trobem davant d'un cas que al nostre entendre és perfectament delictiu, que a més ha produït escàndol, ha produït alarma i ha ocasionat agreujament dels conflictes que tots sabem, a mi m'agradaria saber si està alapresó, i així tindria la seguretat que l'ordre social està salvaguardat, cosa que sens dubte aplaudirien les dretes.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Treball i Obres Públiques.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: És per a dir únicament al senyor Simó i Bofarull que amb molt gust jo donaré les ordres oportunes perquè aquest expedient vingui a la Cambra i poder fer els estudis corresponents sobre allò que el senyor Simó i Bofarull desitja.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Per a donar les gràcies al senyor Conseller d'Agricultura i Economia.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: En allò que es refereix a la segona part del prec que ha fet el senyor Simó, hem de manifestar que nosaltres no tenim notícies ni en sentit positiu ni negatiu sobre allò que preguntava el senyor Simó. Quant a les manifestacions amb què acompanyava el seu prec, jo les transmetré al senyor Conseller de Governació al qual correspon l'esmentat prec.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Moltes gràcies.

La competència dels Diputats

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: En absència del senyor Conseller de Governació, el senyor Conseller Delegat em farà l'amabilitat purament d'escollir-me unes paraules, perquè nosaltres anem a tractar per tercera vegada d'un assumpte que ja ha estat en aquesta Cambra des de que el plantejà el senyor Riera. El senyor Simó ha preguntat si un senyor era a la presó. No ha explicat amb motiu de què havia d'estar-hi; li han contestat, molt bé, que això no era cosa nostra. Jo em trobo amb què nosaltres hem sentit aquí...

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

Un Sr. DIPUTAT: Però, això és un prec o una interpellació?

El Sr. PRESIDENT: Senyor Vidal i Guardiola, jo li pregaria que no fes allusions. Li pregaria que es concretés al prec que anava a fer.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Molt bé. La pregunta és la següent, sense que això sigui descortesia: Si nosaltres, com a Parlament de Catalunya, encara no tenim competència en matèria d'ordre públic, perquè no s'ha fet encara el traspàs; si nosaltres no som competents en matèria d'administració de justícia, perquè encara no s'ha fet el traspàs, d'on deriva la competència dels Diputats al Parlament de Catalunya, per a immiscuir-se d'una manera oficiosa però perniciososa en el compliment de les sentències judicials?

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Conseller Delegat té la paraula.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Malgrat que defraudi l'obsessió del senyor Vidal i Guardiola...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: ...de tractar en aquesta Cambra assumptes que molt fàcilment poden encendre passions, jo li contesto senzillament que transmetré en la part que tingui referència als assumptes de Governació i de justícia i Dret, les seves preguntes als Consellers respectius.

Diversos senyors DIPUTATS de la Majoria: Molt bé!

La distribució de cèdules per l'Ajuntament de Martorell

El Sr. TRIES DE BES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tries de Bes.

El Sr. TRIES DE BES: Senyors Diputats: Fem ús de la paraula per a adreçar un prec al senyor Conseller de Finances, relatiu a les anormalitats comeses en la distribució de cèdules per l'Ajuntament de Martorell, anormalitats que constitueixen ja un afer enutjós que s'arrossega per les oficines de recaptació de la Generalitat, i crec que mereix que se li doni ja estat parlamentari, finalitat per la qual formulo el prec que tinc l'honor d'adreçar a la V. S.:

En el Padró de cèdules corresponents a l'any 1931, redactat i establert per l'Ajuntament de Martorell, s'abastava la quantitat de 16,000 pessetes. Traslladat aquest Padró a la Generalitat de Catalunya, va ésser retornat a l'Ajuntament de Martorell per considerar-lo injust, indicant un augment de 4,000 pessetes, o sigui un abast de 20,000 pessetes. La rectificació va costar molt de fer, perquè les autoritats que aleshores dominaven en aquella vila — per fortuna avui en la posta del seu domini — varen volcar tot aquest augment o aquest escaig de 4,000 pessetes damunt dels nostres amics, produint una irritant desproporció respecte a cèdules. Això ha tingut una segona edició en les cèdules corresponents a l'exercici del 1932, i ara van llistant els expedients individuals de reclamació. Uns s'han desestimat, altres, els menys, en part s'han estimat.

Jo no he de pregar, perquè això ja té la seva tramitació reglamentària, al senyor Conseller de Finances sobre aquest extrem, impropï d'ésser portat al Parlament. Jo em limito, invocant la instrucció de 4 de novembre del 1925, en relació a l'article 226 de l'Estatut Provincial vigent, lletra E, a formalitzar la denúncia, amb tota solemnitat perquè la Generalitat faci la deguda comprovació. I he de recolzar el prec, senyors Diputats, afirmant que aquesta distribució és vertaderament irritant, i és fruit d'un vertader caciquisme. I per a afirmar-ho anem a exposar uns quants exemples: En l'exercici del 1931, un factor de la Companyia de M. S. A., amic d'aquells que dominaven aleshores a Martorell, paga 150 pessetes per concepte de cèdules. Un altre factor, amic nostre, Enric López, paga 30 pessetes. Un dels propietaris, home de forta situació econòmica de Martorell, el senyor Tolosa, molt caracteritzat en la política local, propietari de dues cases, que habita en una casa torre en gran luxe, propietari d'una fàbrica en la que treballen més de cent homes, no un proletari, no, com veieu, paga 25 pessetes.

El Sr. RIERA: No és cert.

El Sr. TRIES DE BES: Tinc la relació, senyor Riera, i a més consta en l'expedient de rectificació...

El Sr. RIERA: No és cert, repeteixo.

El Sr. TRIES DE BES: Ja ho comprovarem. I consti que per delicadesa i en obsequi a la V. S. no diem res en contra de la V. S., que també podríem dir quelcom en relació a la vostra cèdula. Altres casos: Un mosso fuster paga 30 pessetes. Un farma-

cèutic, amic dels que alèshores manaven a Martorell, paga 30 pessetes. Un altre farmacèutic, Ricard Marín, amic nostre, paga 70 pessetes.

Queda feta la denúncia, i esperem de la rectitud i de la justícia del senyor Conseller de Finances que endegarà aquesta denúncia, disposant que es facin les comprovacions degudes per la Generalitat.

El Sr. CONSELLER de Finances: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Finances.

El Sr. CONSELLER de Finances: La pregunta del senyor Tries de Bes, comprèn dos fets que encara que semblants, són cronològicament distints: els recursos presentats i ja resoltos corresponents al 1931, i el que fa referència a l'any 1932. Els recursos individuals presentats a l'any 1931, com el senyor Tries mateix ens ha indicat, i això ja sembla que hauria d'ésser una prova de la imparcialitat i de l'esperit de justícia, han estat resolts, alguns d'acord amb la indicació, amb l'informe fet per l'Ajuntament, altres en part i altres donant la raó als reclamants, o sigui que quan hi ha hagut elements de judici suficients, aquests elements han estat degudament atesos, s'ha fet allò que es creia que havia de fer-se en justícia no atenant per sistema el que digués l'Ajuntament de Martorell.

Dintre d'aquesta qüestió, jo voldria fer com una referència anecdòtica, i esmentar, per exemple, un convent de monges de Martorell. A les monges d'aquest convent se'ls havia assignat primerament, a totes les monges, cèdula de la classe 9.ª, tarifa 3.ª, a distribuir entre totes elles; però s'ha cregut que havia d'ésser la superiora la que havia de pagar la cèdula en el que representa la renda de la comunitat, i se li ha assignat cèdula de classe 6.ª, tarifa 3.ª; en canvi, a totes les altres monges se'ls hi assigna cèdula de classe 13.ª, tarifa 3.ª Remarco aquest fet per a demostrar que aquest assumpte s'ha estudiat meticulosament, s'ha estudiat a fons i s'ha procurat en tot cas resoldre'l en justícia. Però he de dir al senyor Tries que aquests recursos de què parlava han vingut en gran part infontamentats, sense proves, sense demostracions en defensa del que es demanava; motiu pel qual nosaltres ens hem trobat que en molts casos no teníem altre element de judici que l'informe de l'Ajuntament. Em sembla que després d'aquestes explicacions en el que fa referència a l'any 1931, el senyor Tries reconeixerà que aquest assumpte s'ha resolt en justícia. I pel que fa referència al 1932, és assumpte que està actualment en tramitació.

El senyor Tries ha parlat aquí de les cèdules que pagaven els uns i de les que pagaven els altres; i jo he de dir al senyor Tries que els que presenten recursos, més que fer comparacions artificioses, el que haurien de fer des d'ara era presentar proves. Havien de presentar el que no havien presentat el 1931, o siguin les proves per a fonamentar la veritat de les seves afirmacions, i si són presentades aquestes proves, no es dubti que farem la justícia que sempre hem fet. Per tant, nosaltres diem que no tenim cap inconvenient en què s'aportin les proves a l'expedient i, a més, hi ha el recurs al contenciós, i com que tenim el convenciment de què per aquest procediment administratiu es farà justícia, no dubtem de què es reconeixerà el nostre judici.

El Sr. TRIES DE BES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tries de Bes.

El Sr. TRIES DE BES: Gràcies al Conseller de Finances, però recalcant que el meu prec es referia concretament a la facultat que atorga l'Estatut provincial vigent i la instrucció que he esmentat, i quan es fa una denúncia, i jo la faig d'una manera solemne al Parlament, la Generalitat, en substitució de les antigues Comissions provincials...

El Sr. CONSELLER de Finances: És una cosa discrecional.

El Sr. TRIES DE BES: Jo em referia al prec fet a la V. S. i feia la denúncia recolzant-me en la instrucció i en l'Estatut, que són el dret substantiu avui vigent, i noti's que una cosa és la reclamació per una tarifa i altra l'anormalitat en el padró, denúncia concreta la qual he formulat al Parlament.

El Sr. CONSELLER de Finances: He dit al senyor Tries de Bes que aquesta facultat era discrecional i que aquest assumpte està en tramitació i seguint les vies legals, i no veiem que les proves adduïdes revesteixin per ara un caràcter de gravetat que obligui a la informació demandada.

El Sr. TRIES DE BES: No és una informació el que es demana, sinó una comprovació.

El Sr. CONSELLER de Finances: Doncs bé, si en el curs de l'expedient es donen aquelles característiques, farem les comprovacions que siguin necessàries.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Fronjosà.

L'aplicació de les lleis socials a Catalunya

El Sr. FRONJOSÀ: Agrairia al senyor Conseller del Treball ens volgués informar de si hi ha algun tràmit fet en matèria del traspàs de serveis per aplicar les lleis socials a Catalunya. Nosaltres creiem que el Govern de la Generalitat, pel traspàs de les qüestions de justícia o per les qüestions d'obres públiques o de sanitat o de cultura hi ha posat, amb encert, juristes, enginyers i homes doctes en matèria d'ensenyament, però no sabem veure qui, en matèria de legislació social, defensarà els drets dels treballadors catalans que l'Estatut i la legislació social vigent a Espanya ens reconeix en la seva aplicació.

Aquesta sospita nostra neix d'haver vist ahir una nota en la premsa molt simptomàtica i voldríem nosaltres que el senyor Conseller del Treball ens l'aclarís. Si pel que es desprèn d'aquesta nota nosaltres sabéssim que en el Ministeri del Treball de Madrid hi hagué d'haver sempre un socialista, no voldria pas dir que hi estiguéssim conformes, però encara hi estem menys conformes en saber que el dia de demà el Ministeri del Treball pot caure en mans d'un home que no tingui la bona voluntat i la bona disposició necessària en pro de les classes treballadores.

Anem a veure primer què diu l'Estatut de Catalunya: En el seu article 6.º, que es refereix precisament a les qüestions que afecten a la legislació social, diu així: «La Generalitat organitzarà tots aquells serveis que la legislació social de l'Estat hagi establert o estableixi.» Així, doncs, la Gene-

ralitat té una responsabilitat en el que fa referència a l'aplicació d'aquestes lleis socials, i ahir vèiem que per mitjà de la premsa hi havia una disposició referent a què tots els funcionaris de l'Estat les funcions dels quals passin a dependre de la Generalitat estan facultats per a escollir el seu traspàs a Espanya o quedar-se a Catalunya i quedaven exempts d'aquest dret els empleats del Ministeri del Treball que seguien depenent del Ministeri del Treball.

Jo crec que això el senyor Conseller ho hauria d'aclarir perquè si la Generalitat té una responsabilitat pel que fa referència a controlar l'aplicació de la legislació social i la manera com s'apliqui a Catalunya, és evident que ha de tenir autoritat sobre aquells funcionaris que estiguin encarregats de vetllar i de fer complir aquesta legislació social, i, per tant, no s'explica que aquests funcionaris puguin dependre del Ministeri del Treball. Jo ja sé que l'Estatut mateix reserva a l'Estat l'alta inspecció d'aquesta legislació social, però això no vol dir pas que Catalunya i la Generalitat de Catalunya no puguin també, en compliment de les lleis socials, crear un cos d'inspectors que vinguin obligats a fer complir les disposicions que facin referència a les relacions entre el proletariat i la classe patronal.

I dir que nosaltres tenim un dret a vetllar i a controlar aquestes qüestions perquè del mateix Estatut es desprèn que no solament hi tenim un dret, sinó també un deure, perquè el mateix article 6.º de l'Estatut de Catalunya diu que la Generalitat està obligada a subsanar, a requeriment del Govern de la República, les deficiències que s'observin en l'execució d'aquestes lleis; i, per tant, continuo insistint en què si la Generalitat ve obligada a vetllar per l'execució d'aquestes lleis, no comprenc com els funcionaris que s'han d'encarregar a Catalunya de l'aplicació i inspecció d'aquestes lleis puguin continuar depenent del Ministeri del Treball.

Per altra part, nosaltres no estem disposats a renunciar el control de legislació social a Catalunya; i no hi estem disposats perquè l'estat de coses actuals no pot continuar. En aquest moment hi ha una pila de disposicions i lleis socials que estan incomplides. Això, el meu amic senyor Casals ja ho sap; hi ha una pila d'acords de Jurats mixtes que els patrons es neguen a complir-los; que s'està posant en vigència, que s'ha procurat no recórrer a mitjans violents; i en canvi difícilment es pot arribar a aconseguir res del que fa referència al compliment de les lleis establertes per part de la classe patronal. I aquests treballadors, que una història dolorosa els ha aconsellat i els ha fet veure que d'accions violentes no se'n poden fer cada dia, però que cal convenir que no hi han renunciat pas si les circumstàncies els porten a fer-ne ús, aquests treballadors abans de llençar-se a aquests procediments de violència recorren a la Generalitat. La Generalitat contesta — i és molt cert — que no té cap autorització encara per a poder intervenir en aquestes funcions; al Govern Civil els diuen que no és feina d'ells, que se'n vagin a la Delegació del Treball, i en la Delegació del Treball, com que hi ha un interrogant, que no sap cap dels funcionaris existents en quina

situació de fixesa en el seu càrrec està, també es desentenent tant com poden de resoldre aquelles qüestions que jo us asseguro que si fessin els treballadors una cosa igual i contrària, la major part d'ells estarien a la presó. Així és que a nosaltres ens convé pel successiu saber a què ens hem d'atendre i a qui ens hem de dirigir, i nosaltres estimulem al Govern de la Generalitat de Catalunya que en el que fa referència a matèries socials no transigeixi en cap de les facultats que en l'Estatut de Catalunya estan cosignades, perquè de la bona o mala aplicació de la legislació social a Catalunya depèn l'encarrilament de les nostres lluites socials que no prengui aquest to salvatge i centre africà que en molta freqüència prenen. I això ningú més que els catalans venim obligats a ésser els primers interessats en no desentendre'ns d'això, car produiria una decepció en les classes treballadores que aleshores no sé com ho argumentariem per a dir-los que seguisin les normes que la llei determina.

Jo, doncs, agrairia que el meu amic senyor Casals em digués d'una manera clara què pensa el Govern de la Generalitat i el senyor Conseller de Treball, quina actitud creu convenient adoptar i si està disposat a defensar tots aquells drets que en matèria social l'Estatut de Catalunya ens reconeix. Res més.

El Sr. CONSELLER de Treball: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Treball.

El Sr. CONSELLER de Treball: Senyors Diputats: La pregunta del senyor Fronjosà agafa una sèrie d'aspectes de la qüestió del traspàs de serveis. Jo havia de dir que en aquest aspecte la Comissió de Traspàs haurà d'atenir-se forçosament, necessàriament, a allò que l'Estatut preveu, i encara que suposo que haurà estat per una confusió involuntària del senyor Fronjosà, jo dec dir que nosaltres no tenim ni tindrem cap facultat respecte a legislació social, sinó únicament l'execució i la reglamentació; almenys jo ho he interpretat així...

El Sr. FRONJOSÀ: Sí; l'execució i el control de la llei.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Però com que parlava de quina persona hi havia en la Comissió que pogués defensar els drets socials dels treballadors, jo li dec dir que dintre de la Comissió, per les qüestions socials, hi figura el senyor Ventosa i Roig, que jo suposo que l'amic senyor Fronjosà el considerarà amb coneixements suficients per a entendre en les qüestions socials quant s'hagi de referir únicament, especialment, als aspectes de regulació i execució de les lleis vigents.

Quant als funcionaris de Treball, la disposició acordada per la Comissió de Traspàs no diu que els funcionaris de Treball hagin de passar a dependre del Ministeri del Treball, perquè quant això diu — després d'esmentar els altres aspectes —, diu «no estan compresos en aquestes normes el funcionari de l'administració de Justícia, que es regiran per l'establert en l'Estatut de Catalunya, i els de seguretat, vigilància i treball als quals els seran aplicades lleis especials». Indubtablement que tant en Ordre Públic com en Treball, el que fa referèn-

cia a funcionaris ha de tenir un aspecte distint d'altres serveis que en podríem dir purament administratius. Tant en la qüestió d'Ordre Públic com en la de Treball, com molt bé deia el senyor Fronjosà, hi ha una responsabilitat màxima en allò que s'hagi d'aplicar i executar, i jo entenc al mateix temps que ja que hi ha una responsabilitat màxima hi deu haver també una llibertat màxima en aquell que en tingui la responsabilitat. El meu criteri personal — no sé si és el que prevaldrà en la Comissió — és el que jo he exposat a individus de la Comissió; jo entenc que nosaltres hem de tenir una llibertat màxima de moviment quant faci referència a aplicació i execució. Serà el que prevaldrà en absolut? Si hem d'atendre'ns estrictament a la lletra de l'Estatut, potser no és ben bé això; però com que està explicat allí d'una manera un xic confosa, crec que això hi podrà cabre perfectament.

Crec que m'hauré explicat en forma que haurà convençut al senyor Fronjosà, explicant-li aquest criteri que tenim nosaltres respecte a com hauran d'ésser les facultats del traspass de serveis en qüestions de Treball. He dit.

El Sr. FRONJOSÀ: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Fronjosà.

El Sr. FRONJOSÀ: L'Estatut, d'una manera ben precisa, diu les facultats que té Catalunya en el que es refereix a l'aplicació i reglamentació de les lleis socials. És clar que totes les coses aquestes, segons la predisposició que es posa, s'interpreten d'una manera o s'interpreten d'una altra. Però jo diré al senyor Casals i a la Cambra que si la persona encarregada d'interpretar l'article 6.º de l'Estatut de Catalunya està en bona disposició perquè en les coses que fan referència a l'aplicació de les lleis socials a Catalunya tinguem nosaltres tot el control i tota la verificació, jo asseguro que queda d'una manera suficientment consignada que això nosaltres ho podem assolir, restarà solament a l'Estat aquesta alta inspecció que pels acords de caràcter internacional li correspon, per exemple, jornada de vuit hores, reglamentació del treball de la dona i del noi, etc., que són acords de legislació social que es prenen en els Congressos, en l'Oficina Internacional de Ginebra. Però la reglamentació i la interpretació de les Lleis del Parlament de la República en legislar en matèria social, nosaltres podem creure perfectament que per l'article 6.º de l'Estatut de Catalunya ens correspon d'una manera total el seu control. Jo ja sé, senyor Casals, com vostè, que hi ha qui no pensa com nosaltres dos; perquè aquí hi ha dues coses que salten una mica a la vista i és que totes les qüestions que fan referència al treball es tracten aquí amb una mica de displicència, com si fossin coses poc plaents de tractar-se i que es defuig d'una manera constant el voler-les aprofundir massa. Això per un cantó: per l'altre cantó hi ha por en afrontar-se i resoldre el problema i sembla que floti en l'ambient un esperit que deixi les coses de tal manera que el dia de demà que aquí hi hagi un conflicte de caràcter treballista, els de Madrid diguin que això és qüestió de la Generalitat i la Generalitat pugui dir que això és una qüestió de Madrid. Nosaltres per aquí no hi

passarem, i estem disposats a anar al poble i dir aquestes mateixes paraules, ampliar-les i denunciar aquest esperit que estem pressentint, perquè en realitat jo voldria saber quins són els motius que els funcionaris del treball, del Ministeri del Treball, s'ha fet aquesta diferenciació, perquè no és la mateixa situació la de l'ordre públic, que la que fa referència a l'aplicació i reglamentació de les lleis socials. No és el mateix; tenim nosaltres si es vol encara, menys facultats en el que fa referència a les lleis socials, però en canvi nosaltres podem concretar aquelles facultats fins on arriben. És a dir, els treballadors hem de saber a què ens hem d'atendre en aquesta matèria; no podem entrar en dubtes, no podem haver de perdre'ns en disquisicions de caràcter jurídic i legal, sinó que d'una manera clara i legal hem de saber quan vingui un conflicte, quan no es compleixi una llei, quan s'incompleixi un acord o un pacte que hàgim tingut, hem de saber d'una manera clara a què ens hem d'atendre. Els treballadors volen entendre's amb la Generalitat perquè l'Estatut en el seu article 6.º ho diu d'una manera clara i concluent.

El Sr. CONSELER de Treball i Obres Públiques: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Treball i Obres Públiques.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: He de dir que lamento que segurament per una deficiència meua d'expressió el senyor Fronjosà no hagi entès el que jo he dit. Li he dit, em sembla, d'una manera prou clara, que el meu criteri personal—i en la defensa d'aquest criteri no he trobat enlloc cap entrebanc—que la Generalitat havia de tenir les màximes facultats en l'aplicació i execució de les lleis socials. I ho entenien així, perquè nosaltres precisament no ens hem de trobar lligats de mans quan ens trobem amb un conflicte. No podem dependre d'un altre que estigui per damunt de nosaltres, sinó que hem de tenir les facultats suficients, totals, absolutes, per a l'aplicació i per a l'execució. Per això dic que els funcionaris precisament de treball no són funcionaris com de qualsevol altre ordre d'administració dels quals es parla en el Reglament de funcionaris; els funcionaris de treball entenc que han d'estar a les ordres absolutament de la Generalitat, i precisament per això crec que pot ésser el d'aquí. Indubtablement que jo particularment, reservadament, d'això és molt possible que en sàpiga alguna cosa, però no crec que, en aquest moment en què això s'està debatent, que en ple Parlament hagi de venir a explicar les gestions, perquè com comprendrà la V. S. és molt possible que, en comptes d'obtenir una cosa, la perjudiquessim. Aquest és el meu criteri, i tant és el meu criteri, que jo considero perjudicial per a Catalunya, que la nostra gestió, en quant es refereix a qüestions socials estés absolutament intervinguda des del Ministeri de Madrid; jo crec que quant es refereix a aplicació i a l'execució aquesta intervenció no hi ha d'ésser. Aquest és el nostre criteri, és el criteri que sostinc, i he trobat prop del Govern absoluta conformitat amb aquest pensament.

Interpel·lació al senyor Conseller d'Agricultura i Economia sobre l'Assemblea de la Unió de Sindicats Agrícoles de Lleida

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Comorera.

El Sr. COMORERA: Senyors Diputats: Alguns Diputats per les comarques de Lleida m'han informat que ells tenien interès en intervenir en aquesta interpellació i m'han demanat que si no hi tenia cap inconvenient ajornés la meua interpellació per a la sessió del dimarts vinent. Jo els he dit precisament que no hi tinc cap inconvenient, sempre que el senyor Conseller d'Agricultura i Economia i el senyor President de la Cambra tampoc n'hi posin.

El Sr. PRESIDENT: La Presidència no hi té cap inconvenient, sempre que la Cambra ho acordi. (*Senyals d'assentiment en tots els sectors de la Cambra.*)

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Hi estic d'acord.

El Sr. PRESIDENT: Resta, doncs, ajornada la interpellació per a la sessió de dimarts.

Continuació de la discussió del Projecte de Llei relatiu a les autoritzacions sol·licitades per l'Ajuntament de Barcelona

El Sr. PRESIDENT: Ahir restà llesta la discussió de totalitat. Van quedar discutits dos vots particulars que afectaven a la totalitat. La Comissió dirà si accepta o no els vots particulars.

El Sr. FARRERES I DURAN: Tal com va quedar ahir ben explicat amb la intervenció del senyor Conseller Delegat i del President de la Comissió, la Comissió no pot admetre aquests vots particulars sobre la totalitat i per tant manté el dictamen.

El Sr. PRESIDENT: Va a procedir-se a la votació del primer vot particular.

El Sr. TALLADA: Demano per parlar, per a explicar el vot.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tallada, però he d'advertir-li que reglamentàriament no li puc concedir més de cinc minuts.

El Sr. TALLADA: Seré molt breu, perquè no és qüestió de repetir tots els arguments que abastament hem anat exposant durant la discussió de la totalitat del Projecte que tenim sobre la taula. La discussió de la totalitat ha demostrat al nostre concepte que la concessió d'aquestes autoritzacions crea uns perills pel dia de demà, en què haguem d'estructurar la hisenda de la Generalitat; que crea uns antecedents perillosos moltes vegades pel dia pròxim, segons ens ha anunciat el Govern, en el qual haurem de confeccionar una Llei municipal, i per tant ocupar-nos de totes les facultats que en matèria contributiva donem als Ajuntaments, i per últim que en el moment actual d'intensa crisi econòmica aquests arbitris, sobre els quals en essència no tinc res a dir, representen una carga extraordinària pels contribuents, que si podria admetre's en època ordinària, en època d'activitat industrial, en els moments actuals creiem que no poden autoritzar-se perquè contribuïrien

a agreujar aquesta crisi. Es molt difícil calcular el rendiment que poden donar aquests arbitris i per tant la nova càrrega tributària que el poble de Barcelona haurà de sofrir. Les nostres estimacions oscilen entre 12 i 14 milions de pessetes, i per tant la càrrega per habitant serà de 12 a 14 pessetes, el que representaran aquests arbitris. Ens oposem també a aquests arbitris, a part d'aquesta càrrega extraordinària que representen perquè alguns d'ells tenen modalitats que nosaltres creiem que en establir-se aquests arbitris no eren en la intenció del legislador, i encara que en donar-los el Parlament la seva aprovació els dóna completa legalitat, creiem que no pot prescindir-se de les intencions del legislador en autoritzar aquests arbitris. Més que les hisendes d'uns organismes administratius han de tenir aquests arbitris un caràcter orgànic; han de tenir una estructura completa, que uns es recolzen en els altres i la quantia dels uns depèn de la quantia dels altres. Tal, per exemple, el d'aplicar l'impost de lloguer als magatzems industrials. Aquest arbitri, com saben els senyors Diputats, ve de quan la supressió de l'impost de consums, ja en aquella Llei es deia que no es podia aplicar aquest impost a les indústries que paguessin contribució industrial. Existeix aquí a Barcelona una modalitat especial en aquests magatzems principalment de filats i teixits separats de les fàbriques que no paguen contribució industrial i als quals l'Ajuntament havia intentat ja gravar-los per mitjà de l'impost de lloguer. Els perjudicats, principalment fabricants de teixits, van recórrer davant el Tribunal contencios administratiu que els va donar la raó i va anul·lar aquest arbitri, i ara, per a evitar l'Ajuntament que se li pugui interposar un recurs, és perquè vol que es legalitzi aquest arbitri mitjançant l'aprovació pel Parlament de Catalunya.

En definitiva, en virtut de totes aquestes consideracions, en virtut de tot el que hem dit en la discussió de la totalitat, entenem que aquests projectes han d'ésser rebutjats pel Parlament, s'han de tornar a l'Ajuntament perquè cerqui altres mitjans de salvar la situació difícil en què es troba avui, i a això va el nostre vot particular, pel qual demano votació ordinària.

El Sr. PRESIDENT: Es vota el vot particular. Els senyors Diputats que votin en pro del vot particular tindran la bondat d'aixecar-se. (*S'aixequen els senyors Diputats de Lliga Catalana.*) Queda desestimat el vot particular.

Hi ha un altre vot particular sobre la totalitat.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar, per explicar el vot.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Breument, i només que per explicar el vot, perquè no vull ni mig minut dedicar-ne a repetir arguments dits aquí amb prou longitud. Jo voldria pregar a la Presidència i simultàniament a la Comissió que pensés si en lloc de suspendre la discussió, com sembla que està mig convingut, abans d'entrar en l'article 2.º, perquè ahir s'havia dit que es reuniria la Comissió i aquesta Comissió no s'ha pogut reunir, si no valdria la pena de què la suspensió la

féssim ara, és a dir, abans d'entrar en aquest vot particular; i la raó és la següent: nosaltres hem sostingut el principi...

El Sr. PRESIDENT: Senyor Vidal i Guardiola, estem en plena votació i la V. S. té la paraula per a explicar el vot; en tot cas seria interrompre una votació i això fóra extrareglamentari.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Vaig a simplificar; busco una veritable simplificació, amb una esmena, amb una modificació del nostre vot particular que encara no s'ha votat.

El Sr. PRESIDENT: Som a la totalitat.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Exactament, un vot particular sobre la totalitat i nosaltres proposem que tot l'assumpte torni a l'Ajuntament per unes raons que aquí diem i que no les fonamentem perquè ja es va fer en dies anteriors, i es suspenguí la discussió perquè es miri per part de l'Ajuntament si aquest estima que és indispensable o convenient, amb una representació parlamentària o amb una representació de tots els afectats, que són tots els barcelonins, estudiar l'assumpte. Valdria la pena que nosaltres modifiquéssim el vot particular en aquest sentit.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. FARRERES I DURAN: Crec innecessari, senyors Diputats, una nova aclaració a aquesta petició que torna a formular avui el senyor Vidal i Guardiola. De fet, va ésser contestada ahir a bastament, en dir que la Comissió havia estudiat ja aquest problema i que, per tant, emet dictamen per majoria en el sentit de mantenir aquest dictamen. Ara, voler que torni a l'Ajuntament de Barcelona, és alterar tots els factors de la discussió tinguda.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Suspendre la discussió.

El Sr. FARRERES I DURAN: Suspendre-la, encara menys. Ara nosaltres mantenim la totalitat del dictamen i preguem que tal com indicava a la V. S. la Presidència es voti aquesta totalitat i entrem, si ho creu la Presidència avinent, tal com figura en l'ordre del dia, en la discussió de l'article 1.º, continuant així fins on puguem arribar.

El Sr. PRESIDENT: Va a votar-se aquest vot particular. Els senyors Diputats que diguin que sí tindran la bondat d'aixecar-se. (*S'aixequen els senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.*) Resta rebutjat el vot particular. Resta aprovada la totalitat, naturalment amb els vots en contra de Lliga Catalana.

Passem a l'article 1.º. Hi ha un vot particular. El senyor Secretari donarà lectura del mateix.

(*Un Sr. SECRETARI dona lectura a un vot particular signat pels senyors Vidal i Guardiola, Tallada i Rovira i Roure.*)

El Sr. TALLADA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tallada.

El Sr. TALLADA: Per a defensar el vot particular de la Minoria de Lliga Catalana...

El Sr. SERRA I MORET: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Em perdonarà el senyor Tallada, però s'havia avançat primerament

el senyor Serra i Moret, i ara per una distracció no li havia concedit la paraula.

El Sr. TALLADA: Està bé, és igual.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Moret.

El Sr. SERRA I MORET: Amb permís de la Presidència, jo diria que abans de posar a discussió el vot particular de la Minoria de Lliga Catalana, potser fóra oportú fer un petit debat de totalitat de l'article 1.º d'aquest Projecte de Llei.

El Sr. PRESIDENT: Senyor Serra i Moret: El que reglamentàriament està establert és que immediatament que hi ha un vot particular es doni lectura al vot particular i un dels signants del mateix faci ús de la paraula. La V. S. segurament voldrà intervenir en la totalitat de l'article una vegada aprovat o rebutjat el vot particular.

El Sr. SERRA I MORET: Així en l'ordre de discussió és primer el vot particular i després la totalitat de l'article?

El Sr. PRESIDENT: Exactament. Té la paraula el senyor Tallada.

El Sr. TALLADA: El nostre amic senyor Ventosa i Calvell va demostrar, almenys a judici dels homes que formen aquesta Minoria, que no era precis perquè l'Ajuntament de Barcelona pogués suspendre l'amortització del seu deute durant un termini més o menys llarg, que el Parlament li donés la seva autorització, i que, per tant, aquest primer article del Projecte que està avui dia damunt la taula, és un primer article completament innecessari, és venir gairebé a donar una complicitat a aquest fet que nosaltres considerem altament greu, que vol cometre l'Ajuntament de Barcelona.

Indubtablement, existeixen ja precedents sobre aquest problema. L'Ajuntament en un moment, per pocs dies, va deixar ja de pagar un cupó, doncs s'ha negat a pagar, a complir l'aval que ell havia donat a les obligacions del Patronat de l'Habitació. Això són ja fets gravíssims que, indubtablement, han de perjudicar el crèdit de l'Ajuntament de Barcelona, però sobretot aquest darrer té una certa explicació, que jo crec ha de fer solament que l'Ajuntament busqués determinades ajudes, fes determinades gestions que vinguin a ajudar-lo en el compliment d'aquest deure, perquè deute és des del moment que ell havia posat la seva signatura en l'emissió d'unes determinades obligacions. Però es pot dir que això era una conseqüència de l'actuació de la Dictadura, que era una pressió que la Dictadura havia fet sobre els homes que constituïen l'Ajuntament de Barcelona, i, per tant, explica fins a cert punt un estat de dubte entre si l'Ajuntament de Barcelona ha de complir o no els seus deures respecte a l'aval que tenia posat en aquesta operació de crèdit. Però el cas actual és molt diferent de l'altre, en el cas actual es tracta ja d'una cosa que depèn exclusivament de l'Ajuntament, que depèn dels Ajuntaments anteriors, i, per tant, com hi ha una successió en tota la vida de les corporacions administratives, és precis que els uns compleixin tots els compromisos que els altres han signat, i per això nosaltres creiem que, encara que en certs

moments en la vida de les corporacions administratives sigui precis acudir a aquest recurs extrem de, o suspendre el pagament d'un cupó o bé ajornar el pagament dels títols amortitzats durant un període més o menys llarg, de la mateixa manera que en els comerciants també es presenten situacions difícils que els obliga a adoptar una situació legal d'un acord amb els seus acreedors. Criem, i ho hem dit, que solament es pot arribar a això quan l'Ajuntament, quan el deutor ha fet tota mena de sacrificis, ha buscat tots els procediments per a evitar l'haver d'arribar a una situació tan desesperada i tan greu. I aquest no és el cas de l'Ajuntament de Barcelona, perquè l'Ajuntament de Barcelona no ha fet tots aquells sacrificis que estan en dret d'exigir-li els seus creditors abans de conformar-se amb una disposició, amb un acord d'un caràcter tan greu com el que estem discutint en el moment actual.

Sobretot, he dit jo ja en els dies anteriors, que si és precis que veritablement es vagi a una suspensió de les amortitzacions del Deute municipal, existeixen en aquest Deute municipal emprèstits que tenen característiques especials, que al nostre entendre obliguen a no adoptar una mesura general per a tots ells i tenir en compte aquestes característiques especials d'aquest Deute. Tal era — solament l'esmentaré en passar — el Deute que es va emetre quan l'Exposició, Deute que tenia un caràcter de curt termini, Deute que era veritablement uns Bons de Tresoreria pel temps en què hagués de durar aquesta Exposició i per un termini un xic més llarg per a poder arribar a liquidar tots els assumptes que d'ella en naixessin. I amb aquests títols que tenien un caràcter de Deute a curt termini, nosaltres entenem que no poden ésser igualment tractats, que s'ha de fer alguna diferenciació, més gran o més petita, respecte a les altres Obligacions, que en el moment d'ésser emeses ja sabien els qui les subscribien que tindrien una amortització molt llunyana i que, per tant, en els moments actuals de veritable dificultat en la situació de l'Ajuntament, reflexa en part també de la situació econòmica que travessa no sols el nostre país, sinó tot el món, podrien arribar a conformar-se amb una limitació o amb una reducció d'aquells drets. Però allò que nosaltres no estimem possible és que sigui tractada igual una classe d'Obligacions que una altra classe d'Obligacions, i molt menys entenem que pot ésser possible no establir cap diferenciació amb Obligacions emeses en virtut de condicions amb les quals s'establiren determinades formes d'amortització, s'establia que determinats ingressos haurien de venir a augmentar el fons d'amortització d'aquests emprèstits, i com que aquests ingressos, per exemple, l'impost de millores sobre els edificis del carrer de Balma a conseqüència de la construcció del subterrani en aquell carrer, en el moment d'emetre's aquests títols ja hi havia disposicions que jo vaig tenir el gust de llegir aquí i que, per tant, com que no és el nostre propòsit fer obstrucció ni allargar els debats, no llegeixo ara de nou, els tenedors d'aquests títols, tenen el perfecte dret de què els ingressos d'aquestes contribucions especials de millores, segons les condicions d'emissió, vagin dedicades a augmentar el fons d'amortització de què han de gaudir aquests títols i, per tant, serà molt lògic que vulguin fer valer davant de qui pugui ésser, davant dels Tri-

bunals de Justícia si és precis, aquests drets que els donen les condicions d'emissió.

I per a evitar tots aquells perills pel dia de demà, per un esperit de justícia, perquè entenem que s'han de complir les condicions en què es basa l'emissió d'un emprèstit, és pel que nosaltres creiem que tampoc a aquest emprèstit se li han d'aplicar condicions exactament iguals. Se'ls hi podrà mermar en quelcom els seus drets, però no se'ls podrà igualar de cap manera, amb emprèstits emesos ja a llarg termini i sense cap de les garanties i condicions especials i que gaudeixen aquests a què acabo de referir-me.

Per tot això, nosaltres proposem aquest vot particular, perquè es demana a l'Ajuntament que faci aquest esforç de posar ordre a les seves finances, que no ha fet abans de demanar aquestes autoritzacions, és a dir, que porti a aquesta Cambra un estudi de conjunt sobre la situació dels deutes de l'Ajuntament de Barcelona, tant dels que estan consolidats, com dels que no ho estan. Que es busqui una fórmula equitativa que permeti distingir les circumstàncies especials de cada un d'aquests emprèstits emesos per l'Ajuntament de Barcelona i, sobretot, que s'eviti el perill de què l'autorització que avui hem de concedir, haguem també de concedir-la el dia de demà.

S'assegura, és bastant fonamentat, és molt probable, que el Pressupost actual de l'Ajuntament de Barcelona no es nivelli, sinó que en liquidar-se el Pressupost del 1933, en el qual anem a contribuir nosaltres a nodrir-ne els ingressos mitjançant les autoritzacions que s'estan discutint en aquest Parlament, en venir la liquidació del Pressupost, es presenti un nou dèficit que faci precis que l'any vinent haguem d'adoptar mesures semblants a les que en el present se'ns demanen, i per això nosaltres creiem que abans de donar aquestes autoritzacions és precis que se'ns presenti un Pressupost que estigui completament nivellat. Per això nosaltres demanem que s'aprovi el vot particular que hem presentat.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. FARRERAS I DURAN: Senyors Diputats: He de començar per reconèixer les dificultats d'aquest Diputat per a respondre a les paraules del senyor Tallada, la competència del qual en matèria financera jo sóc el primer en reconèixer, però m'ha designat la Comissió i opino que ha estat encertada. Però no obstant, el deure de tots aquí és defensar els respectius punts de vista, propis o del Partit, sobretot aquest tan elemental, com la posició nostra, com la posició del Parlament davant del problema que discutim. La V. S., avui, altra vegada senyor Tallada, ens venia a recordar i a parlar d'aspectes parcials i totals del Pressupost de l'Ajuntament de Barcelona. No ha d'ésser aquest el motiu de la nostra discussió; aquí l'assemblea deliberant del Parlament de Catalunya no és la indicada per a discutir el Pressupost de l'Ajuntament de Barcelona. Ho va dir el senyor Vidal i Guardiola, s'ha repetit des d'aquests bancs, ho deia l'altre dia la V. S. i és per això la meua estranyesa davant de la redacció d'aquest vot particular vostre, que ve precisament a desmentir totes aquelles afirmacions que la V. S. mateix havia fet, de què nosaltres no teníem que discutir el Pressupost de l'Ajuntament de Barcelona. Hem de

discutir purament i simple si podem o no concedir les autoritzacions que se'ns demanen, i si són procedents o no. Si nosaltres caiguéssim en la discussió d'aquest Pressupost, aleshores si que l'autonomia municipal, de la qual tan eloqüentment parlava l'altre dia el senyor Duran i Ventosa, vindria a ésser minvada. No podem caure en el pecat de discutir aquest Pressupost; hem de respectar l'autonomia i la personalitat de l'Ajuntament de Barcelona, malgrat que el senyor Vidal i Guardiola el jutjava incapacitat — digué aquesta paraula la V. S. — per a la formació del Pressupost i per a la regulació del mateix. Nosaltres no volem entrar, perquè avui no seria el moment oportú, a fer l'elogi dels nostres amics en aquell Ajuntament, perquè també, com deia la V. S. l'altre dia, se'l fan sols, l'elogi, els nostres mics i, per tant, no cal especialment que sigui jo, el menys indicat de tots, el que vingui a fer-lo. Dèieu vosaltres que amb la situació dels deutes de l'Ajuntament de Barcelona i en l'ajornament de les amortitzacions no podíem anar-hi conjuntament. I per què? Oh, senyor Tallada! La teoria que allega la V. S. de les obligacions creades en cada cas, expressades taxativament en cada emprèstit, quan hi ha hagut la sol·licitació al crèdit públic per nodrir les finances de l'Ajuntament de Barcelona, que aquelles creen uns compromisos especials, no. En el fons, agafem-ho pel costat que volguem, trobarem que Barcelona respon a un tot econòmic, que la ciutat de Barcelona en emetre el seu deute amb les característiques de cada un, diguem-ne Bons d'Exposició, Bons de Reforma, Deute municipal de l'any 6, etc., és el deute de la ciutat de Barcelona, i aquest deute, malgrat les denegacions que fan els senyors de la Lliga, jo procuraré, amb l'encert que pugui, és la suma del deute total de la ciutat de Barcelona. Pensem primerament que està col·locat la major part d'ell en mans, més que del petit rentista, en mans de l'estalvi. He estat sempre, ho saben les VV. SS., àdhuc en els moments de més angoixa per l'Ajuntament de Barcelona, un veritable paper d'estalvi. Jo no he tingut alts càrrecs en la Banca, no vaig passar d'ésser-hi un modest meritori, i sentia que el meu «Chef» i els directius...

VEUS de la Minoria de la Lliga Catalana: «Cap».

El Sr. FARRERES I DURAN: Era a un francès, senyors. Jo sentia que sempre en totes les èpoques, recomanava aquest paper al petit tenedor, el qual no buscava pas l'amortització, li interessava molt menys l'amortització que la seguretat en adquirir la renda, que la seguretat en el cupó. El petit estalvi quan col·loca els seus diners en títols corrents, prefereix l'estabilització del diner esmerçat en la compra d'aquells títols que no especular amb aquell capital en virtut d'una amortització a la part encara que això sigui obtenir un capital superior al que ell havia esmerçat com fons inicial de la seva riquesa. No l'interessa això perquè inclús vindria a pertorbar el sistema que té d'estalvi, l'interessa per damunt de tot, l'eficàcia de la renda. La V. S. recordarà que han passat moments de perill, com el moment en què en trobar-se l'Ajuntament republicà de Barcelona que anava a començar a funcionar, es trobava amb les finances tan mal parades, que no tenia manera de fer front al pagament del cupó. N'havau fet un

retret. Oh senyors! No tothom s'ha pogut trobar que a l'anar a canviar un règim, que en entrar a donar, amb un nou sistema, un nou esperit, que millorés el funcionament d'una Corporació pública, tingués totes aquelles reserves i facilitats econòmiques per moure sectors que li facilitessin la manera de poder disposar en tot moment d'un crèdit ràpid, que li permetés fer front a totes les obligacions. No, en arribar a l'Ajuntament de Barcelona els nostres amics, hi arribaren portats per la massa popular i amb l'enemiga, en aquell moment inicial, avui vull creure per fortuna desapareguda del tot, dels elements que aleshores podien donar facilitats a l'Ajuntament de Barcelona. Convertint allò en sistema, sí que era venir a alterar irremeiablement les esperances que té en l'estalvi del nostre poble. Per això no podríem nosaltres concedir autoritzacions que anessin a voler suspendre o demorar el pagament del cupó perquè essencialment entenem que el primer que s'ha d'atendre és el petit estalvi. En canvi, l'ajornament de la seva amortització això sí. Direu que altera les normes corrents de l'economia, que altera els projectes que hagin pogut tenir els grans tenedors. Potser sí, i així ho crec, però més val recórrer a aquest sacrifici que volguer-nos imposar altres le sistema dels quals no ens permetés fer una espècie de consolidació d'aquest deute.

Jo no faré com el senyor Vidal i Guardiola, de retreure en aquest saló a cada pas, conversacions privades...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Quan ho he fet jo?

El Sr. FARRERES I DURAN: Ho ha fet fa un moment, parlant d'una conversació amb el senyor Simó i Bofarull, el que us parla i el senyor Conseller Delegat.

Jo no vull retreure paraules de la V. S. però altres persones autoritzades també han dit que tan prompte es va anunciar que hi havia el projecte de demorar l'amortització d'aquests títols, va millorar la cotització dels mateixos i del petit estalvi es va donar pressa a comprar i adquirir aquests títols, perquè amb la seva visió simplista i en certa manera justa hi havia un fons de major garantia, un principi d'estabilització.

A més a més, jo haig de dir que s'ha de tenir compte que ha passat quelcom pel nostre país. No vaig a invocar el sistema dels tòpics revolucionaris i confesso naturalment que no sóc competent en matèria financera, perquè aquests tòpics revolucionaris no ajudaran, donada la mentalitat de certes classes econòmicament dominants encara en el nostre poble, però hauran d'ajudar a fer veure que la transformació es va fent, i aquesta transformació que el canvi de règim comporta fa que les obligacions tingudes abans, encara que arribin a tenir per nosaltres el màxim respecte dintre del possible, es trobin facilitades per vosaltres. No ens digueu mai davant de la possibilitat, ni hipotètica de què quan tinguem de començar a discutir en determinats casos fins on ha d'arribar el respecte als interessos creats, es tingui massa en compte que hi ha un ordre nou que nosaltres amb la nostra voluntat hem iniciat i anem creant...

El Sr. TRIES DE BES: El senyor Conseller de Finances arrufa el nas. (Rialles.)

El Sr. FARRERES I DURAN: El senyor Conseller de Finances no arrufa el nas com diu la V. S. per la raó de què ja he dit que jo ho poso com a hipòtesi.

El Sr. TRIES DE BES: Ah!

El Sr. FARRERES I DURAN: Si heu sentit les meves paraules, i em remeto al DIARI DE SESSIONS, haureu vist que ho posava com hipòtesi, com un perill, com una tendència d'arribar abans a establir el manteniment de l'«estatu quo» dels interessos creats, esdevinguts respectables per a tothom.

Una cosa són els compromisos seriosos adquirits i altres els compromisos adquirits a expenses de la ciutat, quan els que tenien el control de la cosa pública no sabien endegar l'esperit popular en les institucions de Catalunya, ni assegurar el crèdit municipal.

I tornem al fons de la qüestió, de la que ens hem desviat per les vostres interrupcions. Deia el senyor Tallada que no volíeu mesures de caràcter general, sinó que al seu judici hi havien d'haver algunes excepcions per determinats títols o emprèstits municipals. Jo celebrego que així sigui, celebrego que la V. S. hagi dit això, perquè l'afirmació de què calia fer algunes excepcions, és en definitiva un reconeixement implícit de les facultats d'aquest Parlament per fer això que anem a fer i ve a desmentir el que deia el vostre il·lustre amic i també amic meu el senyor Ventosa i Calvell, de què no teníem facultats per fer-ho.

També heu dit quelcom greu, que jo he de retreure, per veure si ho acabem d'una vegada. Heu fet un incís assenyalant la possibilitat o potser excitant gairebé implícitament a què s'acudeixi als Tribunals de Justícia per la qüestió de l'ajornament de les amortitzacions. No heu dit que hi aniríeu ni que hi volguéssiu anar. Però tan sols per haver portat aquest extrem a aquest saló, ja comporta una temença per a l'opinió pública, i vosaltres, elements conservadors, sou en definitiva els menys indicats per despertar-la aquesta temença. És molt greu i important aquest problema, senyors de la Minoria de Lliga Catalana, perquè en relació al tema que estem debatent, obrim noves portes, noves possibilitats d'alarma ni per assenyalar la possibilitat d'acudir als Tribunals de Justícia contra d'un suposat dret atropellat. El dret municipal deu comptar per alguna cosa també, i el dret municipal l'hem de comptar també com el mateix Codi de Comerç que citava el senyor Ventosa, i veurem com hi ha facultats, no sols per part de l'Ajuntament, sinó per part del Parlament per a adoptar aquestes mesures.

Nosaltres no tractem d'afavorir tan sols a l'Ajuntament de Barcelona, no; tots els Ajuntaments de Catalunya són iguals per nosaltres, però no deu de cridar l'atenció ni deu estranyar les atencions que poguem tenir per l'Ajuntament de Barcelona, perquè aquest Ajuntament és el primer en ordre al seu volum i importància, i vénen a cristallitzar a Barcelona totes les inquietuds de Catalunya. Si nosaltres anem a concedir aquestes autoritzacions, ho fem d'una manera meditada. No ho fem en el sentit d'acceptar el lliurament d'una carta per no llegir-la ni discutir-la. No, sinó per tot el contrari. Les nostres discussions aquí, i les discussions de la Comissió, diuen ben clar que no s'ha lliurat un sobre tancat en què després no hagi estat obert i llegida la carta,

sinó que discutim i resollem amb plena sobirania i coneixement.

Si l'Ajuntament de Barcelona passa per un moment crític, el deure del nostre Parlament és ajudar a aquest Ajuntament com tots els Ajuntaments de Catalunya, i ajudar-lo d'una manera que més lleument afecti l'economia del país.

Tingui's la seguretat que amb l'aprovació del dictamen que es discuteix es ve consolidant el Deute municipal de Barcelona de tal manera, que restarà molt més consolidat. Així veurem com amb aquestes facilitats, quan sigui aprovada la Llei municipal, Barcelona ha pogut endegar les seves finances i l'Ajuntament ha pogut sortir d'aquest moment crític, que és el que es persegueix.

El Sr. TALLADA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tallada.

El Sr. TALLADA: Jo, contràriament al que ha manifestat el senyor Farreres i Duran, no crec que amb l'argumentació que hem seguit per defensar el nostre vot particular ens haguem passat a discutir els Pressupostos del nou Ajuntament, l'Ajuntament de Barcelona; però si vertaderament ho haguéssim fet, el senyor Farreres i Duran no s'hauria d'estranyar, perquè del contrari representaria el paper del que veu la palla en l'ull aliè i no veu la viga en el seu. Perquè el que ha fet el senyor Farreres i Duran i el que s'ha fet per diversos elements de la Majoria, no ha estat més que discutir l'actuació dels Ajuntaments de Barcelona, anteriors a l'adveniment de la República, discutir l'actuació dels Ajuntaments en els quals per molt poc temps enrera havien intervingut els nostres amics, i discutir l'actuació de l'Ajuntament nomenat automàticament, en el qual va desempenyar la Presidència de la Comissió d'Hisenda el senyor Maynés, benvolgut amic nostre.

Jo no he de seguir el camí emprès pel senyor Farreres i Duran en parlar dels antecedents que pot tenir aquest Projecte, en virtut de l'adveniment de la República, en virtut de la revolució que diu que s'ha produït a Espanya per enderrocar el règim anterior i portar un règim nou, al qual, com és ben sabut, li donem la nostra adhesió. Però hauria preferit, jo, no com a Diputat, sinó inclús com a ciutadà, que el senyor Farreres i Duran no hagués pronunciat aquestes paraules. I així com ell sempre veu en nosaltres un perill pel crèdit dels organismes administratius en què tenim intervenció, en aquestes paraules del senyor Farreres i Duran, nosaltres podríem veure un perill per l'èxit del futur emprèstic de la Generalitat, si aquest emprèstic, com vaig tenir l'honor de dir, no oferís unes condicions tan bones que ens fan creure que el seu èxit està assegurat.

Jo, a tots aquests arguments de caràcter general i de caràcter polític del senyor Farreres i Duran, solament vull contestar dient una cosa que l'altre dia ja vaig manifestar a propòsit de l'emissió de l'emprèstic de catorze mil títols del Deute municipal de Barcelona, 6 per 100 de l'any 1928. Deia que en una d'aquestes condicions, la tercera, que tractava de l'amortització, es deia:

«Además de esta amortización ordinaria, mediante sorteos, el Ayuntamiento deberá destinar a amortizaciones extraordinarias por compra en bolsa, si los títulos cotizasen por bajo de la par, el

producto de las contribuciones especiales de mejoras consignadas en el Presupuesto extraordinario de 1925 (Transformación del Ferrocarril de Sarriá)».

I més endavant es diu :

«Esta emisión de la Deuda municipal se destina, única y exclusivamente, a anticipar con carácter reintegrable el importe de las contribuciones especiales de mejoras consignadas en el Presupuesto extraordinario de 1925. A medida que el Ayuntamiento vaya ingresando el importe de las dichas contribuciones especiales de mejoras, deberá destinar las cantidades percibidas a amortizaciones extraordinarias de acuerdo con lo que establece la condición tercera que precede.»

I si s'aproven les autoritzacions esaltarà a aquests preceptes i a allò disposat en el sentit de què el producte de determinades contribucions de millores es destini a amortitzacions, sinó que s'hauran destinat a altres coses que les consignades en aquests preceptes.

Lamento que el senyor Farreres i Duran no hagi contestat concretament a aquest extrem i que hagi donat més importància a parlar de l'ambient revolucionari i a les circumstàncies que a conseqüència d'ell ha hagut de passar l'Ajuntament de Barcelona essent així que si des de fa un temps l'actuació de l'Ajuntament hagués estat més asenyada no s'hauria arribat a mesures com les d'aquest Projecte de Llei.

També ha atribuït el senyor Farreres i Duran unes paraules al senyor Ventosa i Calvell que no va dir, ja que ell no va indicar que no tinguéssim facultats per a autoritzar a l'Ajuntament.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Sí que ho vaig dir. Vaig dir que no estaven facultats. (*Diversos senyors Diputats de la Lliga pronuncien paraules que no es perceben.*)

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. FARRERES I DURAN : Lamento molt, senyor Tallada, que les meves paraules hagin promogut aquesta lleu discussió entre les VV. SS.

El Sr. VENTOSA : No ens dividirem !

El Sr. FARRERES I DURAN : Una lleu discussió per a posar-se d'acord sobre l'apreciació d'un punt que havíeu cregut el més vulnerable, però que ara es dona el cas de què les persones més destacades en qüestions financeres de la Minoria regionalista sustenten dues opinions diferents. Però almenys he tingut la fortuna de revelar que hi havia dos criteris en aquesta Minoria.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : No n'hi ha més que un. Són diversos aspectes d'un sol problema.

El Sr. FARRERES I DURAN : Deien les VV. SS. que jo veia una palla en els ulls dels altres i no la viga en els meus. Potser tinguin raó les VV. SS., però no la tenen en el dia d'avui. Avui podia fer l'apologia dels nostres amics i he renunciat a fer-la, i he renunciat a fer-la per a evitar parlar de coses que no ens pertanyen directament a nosaltres.

També s'ha dit que jo no havia contestat a allò referent a l'emissió dels catorze mil títols del Deute municipal de Barcelona, 6 per 100 de l'any 1928,

i he de recordar que en parlar de les característiques de diverses emissions he dit que hi havia una cosa principal i era que el Deute total de la ciutat de Barcelona no es ressentís. El senyor Ventosa i Calvell, amb els seus coneixements en matèria jurídica, trobarà en matèria municipal manera de convèncer-se de què nosaltres estem en el cert a l'afirmar que tenim facultats per a resoldre aquests extrems.

I aclarits aquests punts, nosaltres ens hem de limitar a mantenir aquest dictamen, i si ningú té res més a manifestar en algun aspecte interessant, nosaltres el mantenim i, en mèrits d'això i a la circumstància d'ésser la darrera sessió de la setmana i al cansament de la Cambra, entenc que ha d'anar-se a la seva aprovació.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Demano per parlar, per al·lusions.

El Sr. FARRERES I DURAN : Per il·lusions, deu voler dir.

El Sr. PRESIDENT : Pot V. S. parlar únicament i exclusiva per a explicar el vot, i pot fer ús de la paraula durant cinc minuts.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Miraré de no exhaurir-los. Votaré a favor del vot particular i contra del senyor Farreres i Duran...

El Sr. FARRERES I DURAN : De la Comissió, en tot cas.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : ...perquè contra el que ha dit el senyor Farreres i Duran en suposar que la redacció d'aquest vot particular és contrària als bons principis de l'autonomia municipal, nosaltres varem tenir molt de compte en donar a aquest vot particular la redacció que corresponia al Parlament de Catalunya, i sense immiscuir-nos en el que són problemes interiors de l'Ajuntament de Barcelona.

Jo entenc que l'autorització no pot donar-se perquè, a judici del Parlament de Catalunya, no s'han explicat aquell mínim de condicions que nosaltres creiem que el Parlament de Catalunya hauria de tenir perquè podés entrar-se a considerar l'eventualitat de donar aquestes autoritzacions. I aquestes condicions, en resum, són dues, dues en relació amb el problema concret de l'ajornament de les amortitzacions. Una, que no es pot anar a un ajornament barroer pel que ha dit el senyor Tallada avui i que ja havia manifestat anteriorment. No es pot anar a un ajornament barroer sense estudiar la situació de tots els creditors de l'Ajuntament, als quals, per un o altre procediment, o es decideix que no se'ls pagarà o bé es decideix que se'ls pagarà en moneda falsa, com són uns títols que estan a una cotització molt inferior a la cotització del mercat. Això és una lleva. Segonament, nosaltres creiem que aquest ajornament, una vegada estudiat, havia de portar-se sobre la base d'un conveni, però no d'una imposició, perquè aquesta imposició és econòmicament i financerament injustificada, com ha dit el nostre company i amic senyor Tallada. Per aquests motius, nosaltres, respectuosos amb els principis de l'autonomia municipal, votarem el vot particular.

El Sr. PRESIDENT : Va a procedir-se a la votació ordinària. Els senyors Diputats que votin en pro tindran la bondat d'aixecar-se.

(*S'aixequen els senyors Diputats de la Lliga Catalana.*)

Resta rebutjat el vot particular. Va a procedir-se a la discussió de l'article 1.er

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Moret que l'havia demanat abans.

El Sr. SERRA I MORET: Senyors Diputats: Des de que es va portar al Parlament aquest Projecte de Llei d'autoritzacions nosaltres vàrem fixar la nostra posició adversa a l'aprovació d'aquestes autoritzacions. Com que no som partidaris d'obstruccionar l'obra del Govern ni tampoc volem formular una intervenció de gran amplitud. Consignem solament la nostra posició i el nostre criteri i no hem entrat mai en el fons de la discussió d'aquest Projecte, però fóra molt lamentable que aquest Projecte passés, com probablement passarà, sense que nosaltres haguéssim aprofitat l'ocasió per a manifestar quins eren els motius que ens posaven en contra del mateix. Totes les reflexions que nosaltres podem fer amb referència a aquest Projecte, probablement han estat suggerides i segurament se les ha fetes el Conseller de Finances — home completament competent i apte, que no sols entén bé d'aquestes coses, sinó que té un criteri molt clar sobre tota classe de matèries financeres i també sobre tota classe de matèries jurídiques—. Vull dir, doncs, que nosaltres no li hem de dir res de nou, que nosaltres no podem aportar a aquest debat cap innovació, però sí que és just que diguem el per què nosaltres som contraris a què aquesta Llei d'autoritzacions s'aprovi. Nosaltres som, particularment, contraris de què s'aprovi aquesta Llei d'autoritzacions precisament pel seu article 1.er. El nostre amic i company senyor Ruíz i Ponseti en una intervenció va dir aquí que en el seu concepte l'ajornament de l'amortització dels títols del Deute municipal venia a ésser una expropiació i que trobava estrany que la Majoria tan aviat hagués rectificat el seu criteri, perquè no feia gaires dies que aquí s'havia manifestat el criteri de la Majoria completament advers a què nosaltres parléssim per a res d'expropiacions. En certa manera, és una expropiació, naturalment, però és que tenen un caràcter greu, especialment greu, aquesta classe d'expropiacions, perquè nosaltres creiem, i com a socialistes he de manifestar-ho, que tota corporació pública i tota entitat individual es deu a la seva paraula del seu compromís, i que si les relacions humanes han de basar-se en contractes, en pactes, en transaccions, en el que sigui, aquestes transaccions, pactes o contractes han de complir-se al peu de la lletra, mentre no existeixin regles d'ordre general, canvis fonamentals en el règim jurídic que determinin el contrari o que posin la situació jurídica i econòmica en una forma distinta per tal de què els homes entrin en una altra classe de relacions jurídiques i entenguin que aleshores tenen un altre règim a què atènyer-se, que també s'haurà de complir al peu de la lletra; perquè nosaltres creiem sempre que la Llei ha de regir la Societat, i som partidaris de la Llei i per això precisament som socialistes. Creiem, doncs, que és un mal inici

per a intentar expropiacions, perquè no solament són expropiacions parcials, sinó que és l'expropiació i l'expoliació del dèbil, perquè aquí s'expropia precisament aquell que no té defensa, perquè aquí s'aguditza la manifestació constant del règim capitalista d'expropiar el dèbil, d'expropiar l'indefens, d'expropiar aquells que, per no tenir composició i per no tenir organització, per ésser un cos gregari, no tenen articulació en si mateixos i no poden presentar-se d'una manera regular a defensar llurs interessos d'una manera adequada i eficaç. És, naturalment, un fenomen que ni ens sorprèn ni és nou. Són molts els Estats, són moltes les corporacions públiques que han acudit a aquests sistemes i a aquests expedients. Consolidacions de deute de tota classe, n'hem vist a tots els països, expropiant d'una manera indagada i brutal als pobres contribuents, ajornaments d'amortitzacions n'hem vist moltes; hem vist també fallides completes de pagaments d'interessos; ho hem vist tot. Afortunadament el règim capitalista ens n'ha donat tota classe d'exemples, tenint la informalitat per norma; i, per consegüent, a nosaltres no ens pot sorprendre res. Però a Catalunya encara aquestes coses ens sorprenen, perquè jo no tinc notícia de què cap corporació pública catalana hagués arribat encara a fer una proposta d'aquesta naturalesa i que la fes l'Ajuntament de Barcelona pel seu compte — ja ho vaig dir l'altre dia i ho repetixo ara — jo no ho discutiré aquí; però és que la nostra fatalitat ens porta a considerar avui aquest problema d'una manera molt seriosa. Nosaltres comencem no solament la nostra vida parlamentària, sinó que el Parlament comença a actuar i comencen a palpitjar aquí dins les primeres nocions de Catalunya, del que pot ésser Catalunya, del que ha d'ésser Catalunya. I tanmateix, és una cosa dolorosa que un dels primers actes del Parlament de Catalunya hagi d'ésser el sancionament d'una fallida catastròfica de tot un sistema de crèdit i de tot un sistema de formalitat que, ara com ara, dintre de tots els defectes, era una de les coses gloriuses de les quals Catalunya podia envanir-se. Estem en un país que, sense que marqui grans distincions dels altres té la particularitat de no tenir uns tipus o una quantitat o un promig tan gran com altres de fallides i d'informalitats. Si nosaltres — i no cal que això ho demostrï, perquè crec que està en la consciència de tots —, si nosaltres tinguéssim aquí estadístiques, podríem demostrar com el promig de fallides a Catalunya és inferior al de molts altres pobles. En general ho és al d'Espanya, perquè, en general, el comerç i la indústria del nostre país no fa abusos de crèdit, no fa inflacions de crèdit, en general es sosté amb bases fermes i econòmiques dintre d'una gran modèstia, dintre, potser, d'una excessiva temença, però sempre d'una manera sòlida que fins ara ens ha donat un crèdit molt legítim. Tenim, doncs, que nosaltres desgraciadament hem de començar la nostra vida com a Estat incipient, havent de reconsiderar si tots aquests valors tradicionals del nostre poble han d'ésser revisats; i és, tanmateix, un dels orós que nosaltres ens haguem de fer responsables d'una modificació de costums del nostre país.

que no representa cap progrés. I és, tanmateix, també dolorós que nosaltres d'una manera imprevisible haguem de compartir aquí la responsabilitat dels actes de l'Ajuntament de Barcelona, perquè l'Ajuntament de Barcelona fins ara, fins en aquest moment ha viscut d'una manera o altra. Tinc molta por de ficar-me en les coses de l'Ajuntament de Barcelona i no vull immiscuir-me per res en la seva administració, però sí hem de dir que fins ara no ha hagut de menester aquestes autoritzacions, i és en el moment en què hi ha un Parlament català que té facultats per a donar-les, quan hi acudeix. És una coincidència terrible, i és realment per a nosaltres una avinentesa tràgica. Jo desitjaria que el Parlament de Catalunya no volgués compartir aquesta responsabilitat amb l'Ajuntament de Barcelona.

Després, es demana autorització per a ajornar les amortitzacions del Deute. Moltes vegades les corporacions públiques es troben en moments de crisi, en moments de dificultats i han d'acudir a una sèrie de subterfugis per a poder complir amb els seus compromisos imminents. Però és que hi hauria algú a l'Ajuntament o fora de l'Ajuntament que gosés proposar que s'ajornessin les amortitzacions d'altra classe de compromisos? És que l'Ajuntament de Barcelona no té un compte de Comptaduria? No té un Deute consolidat? No té altres obligacions per a deixar de complir? Per que demana només per a deixar de complir aquelles que sap que no han de trobar resistència o que no en poden trobar perquè els tenedors del Deute municipal són gent gregària i indefensa? Crec, i he de referir-me novament a les paraules del senyor Ruiz i Ponseti, que és un mal inici per a les expropiacions. Tota cosa que impliqui un canvi de relació jurídica entre els homes ha de tenir amplitud i ha de tenir el caràcter de generalitat, no pot ésser mai que nosaltres anem a expropiar als dèbils perquè als dèbils desgraciadament se'ls ha expropiat sempre, i el Parlament de Catalunya no ha de sancionar precisament una nova forma d'expropiació i d'expoliació dels dèbils. L'estalvi popular d'on principalment s'ha nodrit el Deute municipal n'ha sofert moltes de recalcades, en sofreix constantment. És captat i és estimulat per totes les banques privades, per totes les organitzacions d'especulació, i aquestes, en qualsevol moment, procuren salvar els seus interessos, fan fallida i deixen a tots aquells que havien aportat allí el seu petit estalvi, el seu petit sacrifici, els deixen al carrer indefensos també i sense salvació possible. Nosaltres precisament si alguna mesura haguéssim de prendre hauria d'ésser per a la defensa d'aquests, d'aquests que avui representen encara a Catalunya l'única línia ascendent i l'única que s'aguantava. Han fallit tots els instruments de crèdit i d'especulació capitalista, i en canvi en l'ordre de l'estalvi encara Catalunya conserva una línia ascendent, encara les virtuts inherents al nostre poble es mantenen, i través d'una crisi universal i atterradora, encara el poble de Catalunya pot demostrar la seva consistència moral aportant amb el seu sacrifici, amb el seu esforç i amb la seva retenció del seu petit estalvi, a la creació d'una riquesa nacional que al capdavant, tots nosaltres, tots els que

estem aquí i els que aspiren a governar Catalunya, hi tenen els ulls fets i no creuen en altra cosa que amb aquest capital que ve formant-se i amb aquest crèdit que ve consolidant-se a través de l'esforç i del sacrifici dels treballadors. I nosaltres hem de tenir molt en compte en no perjudicar aquest estalvi, en no portar-li pertorbació, en no desorientar-lo. ¿Què passarà quan es sàpiga que per virtut d'un acord del Parlament està autoritzat l'Ajuntament de Barcelona per passar-se cinc anys sense fer cap amortització dels seus diversos Deutes? Passarà senzillament que tots aquells que tenen confiança en el paper municipal, que tots aquells que per ésser una cosa de prop, que per ésser la primera manifestació d'inversió dels seus cabals, han posat confiança en l'organització de la ciutat i en el Govern de la ciutat, sabran que allò cau com totes les altres coses, i, per consegüent, nosaltres inferirem a tots aquests el mal de desorientar-los i de pertorbar-los, el mal de fer-los creure que ni d'aprop ni de lluny poden trobar enlloc la garantia de la conservació dels seus estalvis.

Però, a més, tenim ben aprop, ens ho ha anunciat el Conseller de Finances, i hem aprovat nosaltres ja el Projecte de Llei o una Llei que hi fa referència, el posar en circulació un Deute de la Generalitat o una part de Deute de la Generalitat. ¿No creu el senyor Conseller de Finances que les condicions en què vindrà establert aquest Deute seran posades en tela de judici pels petits imponents, sinó pels grossos, des del moment que saben que el nostre Parlament és apte per a acordar en un moment donat que la paraula donada no ha de complir-se o que pot ajornar-se? ¿És que nosaltres no tenim l'obligació en aquests moments de fixar una moral molt rigorosa que no ha de ficar-se ni ha d'immiscuir-se en la moral dels altres, però que almenys ha d'ésser una garantia i un exemple pels altres, perquè nosaltres poguem parlar en tot moment a tots els altres amb autoritat pròpia d'haver complert no solament allò que hem dit, sinó també tot el que hem callat que potser té molta més importància que el que hem dit?

Nosaltres creiem — i no s'ofengui ningú —, que som els únics autoritzats per a combatre aquest Projecte de Llei. A nosaltres no se'ns pot fer retret de res del passat; som força inèdits, però és que precisament perquè som inèdits tenim necessitat de dir quin és el nostre pensament sobre totes les coses i en aquesta piràmide social, aquí on se sumen un a un tots els prestigis, tot el sistema de relació, tota la confiança dels homes, nosaltres com a socialistes volem posar a dalt de tot, per sobre de tot, el prestigi de les corporacions públiques, perquè siguin honestes, perquè siguin austeres, perquè siguin honrades i perquè siguin un guiatge de la confiança del poble. Nosaltres tenim necessitat de dir-ho perquè molts creuen de nosaltres el contrari i ens en guardarem prou de ni insinuar tan sols que nosaltres estem disposats a mancar a la paraula donada, a mancar a qualsevulla contractació de crèdit perquè nosaltres sabem que el crèdit és com l'atmosfera moral en la qual viuen els homes i els pobles, i que qualsevol atac a aquest crèdit és un atac a la societat, és un atac a fons a la societat. Per això volem que el

crèdit es socialitzi, perquè dintre d'ell no solament s'hi troba la concentració de tot el bé que repta el viure en societat, sinó també perquè s'hi troben dintre d'ell tots els elements necessaris per a viure una atmosfera moral molt pura i perquè els homes sàpiguen que qualsevol esforç que facin i qualsevol aportació que facin serà computada en un lloc al qual tindran accés tots els homes de la terra.

Així, doncs, creiem que estem discutint quelcom transcendental. Ens interessa naturalment discutir també els augments de tributació. Com deia molt bé el senyor Tallada ahir, un Pressupost no és una relació freda de xifres d'ingressos i de despeses; un Pressupost si està ben fet, si està ben pensat, és la reflexió de tot un pensament orgànic i és l'expressió de tota una idea econòmica. Per consegüent, nosaltres, sense entrar a discutir el Pressupost de l'Ajuntament de Barcelona, tenim el dret de discutir si els augments de tributació són adequats o no, i si convenen o no a l'economia del país. Però el que estem obligats a dir és que no trobem cap argument, ni en les nostres consciències ni tan sols en l'atmosfera exterior, que justifiqui en aquest moment que l'Ajuntament de Barcelona tingui autorització per a ajornar les amortitzacions dels seus deutes; no ho trobem enlloc, i desitjaríem no trobar-ho. En tot el món hi ha crisi, per tot arreu hi han necessitats, fallen per tot arreu les grans construccions capitalistes, els Estats es troben apremiats i no fa gaire que hem vist nosaltres a França un gran augment de tributacions amb una resistència gairebé universal. Nosaltres no obstant no hem d'anar a cercar el pitjor exemple enlloc. El nostre país, apremiat també per la crisi econòmica universal, no està tan apretat encara i afortunadament bon tros li falta perquè no estigui en condicions de complir tots els seus compromisos. En el nostre país aquesta nova conducta no se l'ha de deixar entrar i hem d'apellar a altres mitjans perquè les corporacions públiques nivellin els seus Pressupostos. Tenim l'obligació d'estimular en totes elles un esperit moral que les porti en primer lloc a fer que les seves despeses siguin les justes i les adequades i en segon lloc a fer que els seus ingressos siguin de tal manera que en lloc de perjudicar, vinguin en certa manera a armonitzar la totalitat econòmica d'una ciutat o d'un país, perquè mai les corporacions públiques poden ésser una nosa si són ben dirigides i ben orientades.

Això, senyors Diputats, és el que ens ha fet aixecar a parlar en contra d'aquest Projecte de Llei, i desitjaríem sense que representi com ja he dit abans que nosaltres poguem fer cap mena de suggestió nova al Govern ni al Conseller de Finances, que prou reflexions i segurament prou amargors hauran passat davant d'aquest Projecte de Llei, desitjaríem només que tinguéssim nosaltres el valor suficient per a no aprovar-lo, per a rebutjar-lo, perquè hi ha moments de la vida en els quals cal tenir aquesta classe d'heroisme, en què per damunt de tot, s'han de posar les lleis morals, i només així, només complint-les així, nosaltres podrem respondre després de la nostra conducta política, i tenim els camins oberts per a presentar-nos a tot arreu, a parlar de qualsevol canvi, de qualsevol innovació,

de qualsevol nova situació jurídica. Creiem que estem autoritzats per a tot això; però hi estarem sempre molt més si nosaltres en tot moment hem donat fe, hem donat testimoni de la nostra paraula, i hem sabut complir-la en tots els instants. Que sigui aquest Parlament, i que sigui, si és possible, l'Ajuntament de Barcelona el que en aquests moments sàpiga complir donant exemple a tot el món, els compromisos que té contrets, i sàpiga fer justícia a la paraula donada. No volem res més.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Senyor President, joestic, com sempre, a la disposició de la Presidència, però em fa l'efecte — no sé si m'equivoco — que a la Cambra li plauria més escoltar al senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: No.

El Sr. PRESIDENT: No ha demanat la paraula.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Resumirem el debat.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Estic a la disposició de la Cambra. Jo vinc a fer un nou esforç, un darrer esforç, tal volta podria dir un esforç desesperat, per a veure si aconseguixo portar al convenciment de la majoria de la Comissió i de la Majoria de la Cambra el que aquest projecte i sobretot aquest article 1.º al qual ens estem referint, sigui abandonat i no es posi a l'aprovació de la Cambra.

En aquest Projecte de Llei d'autoritzacions que estem discutint, que ja s'ha convingut en anomenar Llei d'autoritzacions, hi ha dos ordres d'autoritzacions, d'una naturalesa completament diferent les unes de les altres. Per l'article 2.º es tracta d'autoritzar a l'Ajuntament de Barcelona per a l'imposició d'unes determinades exaccions, més pròpiament encara, es tracta d'autoritzar-lo perquè augmenti els tipus d'unes exaccions ja existents. Per l'article 1.º, en canvi, es dona a l'Ajuntament de Barcelona autorització per a suspendre durant el període de cinc anys les amortitzacions de totes les emissions de Deute que estan en circulació; és una veritable moratòria. Aquestes dues formes d'autoritzacions que es tracten de donar a l'Ajuntament de Barcelona per mitjà d'aquest Projecte de Llei, es refereixen a les dues formes d'actuar que té l'Ajuntament de Barcelona, com a Corporació de dret públic que és. L'Ajuntament, com totes les corporacions de dret públic, actua sota una forma que és la d'organisme de l'administració, que és quan, usant el llenguatge que s'usa en el Dret administratiu, se'n diu que obra com a poder; i en canvi, en altres ocasions, actua purament i simple com a persona jurídica, i és quan fa tractes i contractes a la semblança dels que fan les restants persones. Aquestes dues maneres d'actuar que tenen les corporacions, fan que se li apliquin dues classes de legislació completament diferents. Quan una corporació d'aquestes obra com a poder, obra com organisme de l'administració, se li aplica la legislació administrativa i està subjecte a la competència de la jurisdicció administrativa; quan obra com a persona jurídica, se li aplica el Dret privat i resta subjecta,

com tots els altres ciutadans, a la jurisdicció dels Tribunals de Justícia. Així, doncs, nosaltres, en els dos articles d'aquest Projecte, tenim perfectament delimitades i assenyalades aquestes dues maneres d'actuar de l'Ajuntament de Barcelona, i s'han trobat el que ha redactat el Projecte de Llei, de tal manera amb aquesta divisió davant seu, que no ha pogut comprendre totes les autoritzacions en un sol article, i les ha hagut de dividir en dos articles.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Permeteu-me una aclaració. No és en el sentit que ho interpreta la V. S.; és perquè unes són reducció de despeses i altres és augment d'ingressos. No accepto aquesta distinció. Per tant, no s'ha interpretat així pel redactor del Projecte.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Jo aniré argumentant amb l'esperança que tinc de portar a l'ànim del senyor Conseller Delegat el convenciment de què estic en el cert en afirmar el que dic.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: És possible que em convenci, però el que puc assegurar és que el redactor d'aquest Projecte de Llei no tenia el propòsit que li atribuïa la V. S.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Sigui amb el propòsit que sigui, la veritat és que ens trobem que en l'article 1.er es tracta de donar a l'Ajuntament de Barcelona una autorització per una cosa que cau de ple dintre de la matèria contractual, que cau de ple dintre d'aquella esfera, en la qual les corporacions de Dret públic obren com persones jurídiques, i a l'article 2.er es tracta de donar a l'Ajuntament de Barcelona una autorització per actes que cauen de ple dintre de la funció que realitza l'Ajuntament quan obra com a corporació de Dret públic o com a Poder. Totes les disposicions del Dret privat, per tant, s'apliquen a les corporacions quan obren com a persones jurídiques, i quan obren com a persones jurídiques les corporacions, quan fan tractes i contractes, se'ls aplica aquelles disposicions fonamentals del Dret civil, en virtut de la qual no es pot mai deixar a l'arbitri d'una de les parts l'eficàcia i el compliment d'un contracte, no es pot deixar mai a l'arbitri d'una de les parts la interpretació d'un contracte que s'hagi celebrat. S'apliquen al cas concret d'un emprèstit realitzat per una corporació pública, aquells preceptes del Codi de Comerç que ahir esmentava el senyor Ventosa i Calvell. Totes aquestes disposicions del Dret privat vénen a afectar, per tant, les corporacions, encara que siguin corporacions de Dret públic, quan obren com a persones jurídiques. Això porta com a conseqüència el que nosaltres haguem de fer aquesta distinció, haguem de marcar aquesta distinció, perquè és fonamental i perquè determina el nostre criteri respecte a aquest article 1.er Quan una corporació emet un emprèstit, obra com a persona jurídica; quan una corporació imposa un tribut, obra com a Poder. Quan una corporació, l'Ajuntament de Barcelona en el nostre cas, imposa uns arbitris, no hi ha ningú que pugui tenir dubte del caràcter que té aquesta corporació en aquell moment; no té en compte per res la voluntat dels ciutadans. La corporació, sempre dintre de les lleis generals a què està subjecta, acorda la imposició d'uns arbitris, d'uns tributs, d'unes contribucions, sense consultar per res la voluntat dels ciutadans que han de pagar-les, i aquests no tenen més remei que pagar aquelles con-

tribucions, i si no les paguen cau damunt d'ells la coacció del Poder; tenim, doncs, el Poder obrant amb tota la seva força. En canvi, quan un Ajuntament llença un emprèstit al mercat, no hi ha ningú que se li ocorri que obra com a Poder, que obra com a corporació de Dret públic, perquè quan la corporació pública, quan l'Ajuntament, llença un emprèstit al mercat, no té potestat i no se li ocorrerà mai d'obligar els ciutadans a subscriure títols d'aquell emprèstit, no se li ocorrerà mai valer-se de la coacció que pugui fer com a Poder per a fer venir els ciutadans a subscriure títols d'aquell emprèstit. Vénen els ciutadans que volen, lliurement, aquells que per llur llibèrma voluntat ho creuen convenient, a subscriure uns títols i, en fer-ho, resta estipulat entre ells i la corporació emissora d'aquell emprèstit, un veritable contracte, les clàusules del qual són les condicions de l'emissió, que té estampades al dors de cada un dels títols. De manera que per a nosaltres, en aquell cas hi ha un contracte entre l'Ajuntament de Barcelona — en aquest cas — i els tenedors dels títols emesos per aquest Ajuntament, contracte que cau de ple exclusivament sota l'esfera d'acció del Dret privat, i al qual són d'aplicació aquells preceptes del Dret civil que jo esmentava, aquells preceptes del Dret mercantil, del Codi de Comerç que esmentava el senyor Ventosa i Calvell.

I jo pregunto, i aquesta és la qüestió fonamental en la qual nosaltres basem tota la discussió en el debat d'aquest article 1.er: El Parlament, aquest Parlament, té competència per a intervenir en aquesta qüestió? I ara em refereixo, encara que no sigui momentàniament present, al senyor Farreres i Duran, per aclarir-li bé aquell concepte, aquell criteri en què a ell li semblava que nosaltres no teníem les idees ben fixes. Té el Parlament competència per a intervenir en aquesta qüestió? I jo dic rodonament que no. En tractar-se de la matèria que ve continguda en l'article 2.er del Projecte que estem discutint, evidentment el Parlament té competència. Per què? Perquè es tracta d'una matèria, com he dit abans, en la qual la corporació de Dret públic, l'Ajuntament en aquest cas, ha obrat com Poder, com persona administrativa, com organisme de l'administració i, per tant, en aquell cas, evidentment, el Parlament té facultats per a intervenir i per a actuar en la matèria relativa a si es dona o no autorització a l'Ajuntament per a augmentar els tipus d'uns determinats impostos. Podem nosaltres estimar que se li ha de donar l'autorització, o se li ha de negar, però indubtablement estem dintre d'una matèria, en la qual el Parlament és competent, perquè es tracta d'una matèria, en la qual l'Ajuntament obra com a organisme de l'administració, com a Poder. Però en canvi, tractant-se de la matèria dels emprèstits, per aquella raó a què abans em referia, cau de ple aquesta matèria dintre del Dret privat, i l'Ajuntament ve, com tota altra persona, i com tota altra entitat, com una societat anònima quan emet un emprèstit, subjecte a les lleis del Dret privat; per aquesta raó fonamental no podem intervenir-hi. Al·legava el senyor Ventosa ahir aquells preceptes del Codi de Comerç que a la seva manera d'entendre, i a la meua igualment, i crec que a la de tota la Cambra, impedeixen que nosaltres prenguem un acord respecte d'aquest particular, perquè no ens ha estat traspassat a nosaltres, en virtut de l'Estatut, la legislació

mercantil. No vull referir-me més a aquest concepte que ja deixà tan ben aclarit ahir el senyor Ventosa.

Hi ha un altre argument en pro d'això que estic dient, que neix de paraules pronunciades fa un moment pel senyor Serra i Moret, amb les quals nosaltres estem completament d'acord. Aquest acord d'ajornament, aquesta autorització que es proposa donar l'Ajuntament de Barcelona perquè ajorni durant cinc anys l'amortització dels seus emprèstits, disfreci's de la forma que es vulgui, donem-li el nom que vulguem, és una veritable expropiació, perquè l'expropiació no consisteix solament en privar a un home de la propietat d'una cosa material, sinó també en privar-lo d'un dret que té, i aquí se li priva del dret que té a les amortitzacions d'aquest emprèstít en un període determinat. I nosaltres, el Parlament, no està facultat per a acordar expropiacions sense indemnització, que aquesta n'és una. Segons la Constitució de l'Estat, àdhuc les Corts Constituents, les Corts de l'Estat, de la República, per acordar una expropiació sense indemnització necessiten no res menys que la majoria absoluta dels components del Parlament. ¿Com podem nosaltres acordar una expropiació sense indemnització que — disfreci's com es vulgui — és això el que es tracta de donar a l'Ajuntament de Barcelona?

Encara vull esmentar un altre precepte, i aquest és el Dret administratiu. Hi ha un article a l'Estatut municipal, tractant de la matèria d'Hisenda, que com saben els senyors Diputats en aquesta matèria està vigent, hi ha un article que a la meua manera de veure, resol d'una manera definitiva la qüestió. Diu, és el 258: «Per a contractar emprèstits, o qualsevol altra forma d'avenç» al text diu «anticipo»; ho llegiré en castellà perquè amb la traducció potser perdria quelcom del seu sentit: «Para contratar emprèstitos o cualquiera otra forma de anticipo, convenir arreglos o conversiones de Deudas municipales.» Em sembla que estem de ple dintre d'aquest cas. «Arreglos o conversiones, subvencionar obras o servicios...»

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Parlàvem de l'expropiació.

(Ocupa la presidència el senyor Companys.)

El Sr. VALLÈS I PUJALS: El de l'expropiació ho he deixat acabat abans. «Convenir arreglos o conversiones de Deudas municipales, subvencionar obras o servicios, subscribir Acciones u Obligaciones, de sociedades o empresas y contratar obras públicas que hayan de gravar Presupuestos de cinco o más ejercicios, se requerirá, además de las condiciones enumeradas en el artículo anterior, que el total cumplimiento de las obligaciones contraídas esté asegurado con inmuebles, valores, créditos o recursos precisamente determinados. Todos estos bienes no podrán tener después aplicación distinta: cuantos ingresos se efectúen en razón de ellos se considerarán diferentes y separados de los que integren el erario municipal, hasta cancelar completamente la Deuda asegurada y sobre tales bienes y recursos tendrán siempre expeditas sus acciones los acreedores y su jurisdicción los Tribunales ordinarios. Cualquier acuerdo municipal en contrario, será originariamente nulo,

mientras no se solventen las obligaciones aseguradas».

Jo invito els senyors Diputats a què em diguin o situïn la qüestió purament dintre del Dret administratiu, del Dret municipal, en què ers la col·loca aquest article; si realment no ens trobem davant d'un acord pres per l'Ajuntament de Barcelona, que en primer lloc reserva a tots els ciutadans tenedors d'aquests títols, llurs accions davant dels Tribunals, i en segon lloc si no ens trobem davant d'un acord originàriament nul.

Volem fer present als senyors Diputats i des d'aquest moment avenço que no vull que la meua intervenció sigui llarga, que sempre es té aquest criteri de què en matèria d'emprèstits, en matèria de Deutes emesos per les corporacions públiques havia d'existir un respecte gairebé diríem sagrat a la convenció estipulada, en aquella convenció que neix del fet de venir un subscriptor a prendre les Obligacions que la Corporació emet. I mai s'ha intentat una cosa com aquesta, mai s'ha intentat que vingui un Parlament a convalidar una infracció d'aquesta naturalesa, que vingui un Parlament a convalidar l'incompliment d'una de les parts d'aquest conveni que s'ha d'establir entre la Comissió emissora i els tenedors.

Vull, a aquest propòsit, esmentar un cas molt interessant que va motivar una sentència del Tribunal Suprem de Justícia. Era un cas procedent precisament de l'Ajuntament de Barcelona. L'Ajuntament de Barcelona, quan va fer el contracte de Tresoreria amb el Banc Hispano Colonial que tots els senyors Diputats coneixen prou bé, conseqüentment d'aquell contracte la conversió del seu Deute, va acordar, va decidir, retirar de la circulació l'emprèstít que tenia en circulació en aquells moments i substituir-lo per un nou emprèstít que en aquells moments creava. Va prendre l'acord de recollir tots els títols de l'emprèstít que en aquell moment tenia en circulació i invitar als tenedors dels mateixos a què acudissin a una conversió voluntària en virtut de la qual per cada títol que es portés a conversió voluntària, es lliuraria al tenedor un dels que es creaven novament, més una prima, amb la finalitat d'estimular la conversió voluntària. També es va acordar, en segon terme, que aquells tenedors que no volguessin presentar-se a la conversió voluntària se'ls assenyalava un termini dintre del qual podien presentar-se a cobrar en efectiu el nominal dels títols, o sigui que s'amortitzaven aquests títols, pagant-se als seus tenedors la quantitat total del seu valor nominal. En aquests termes va prendre l'Ajuntament de Barcelona l'acord, però entenent-se que l'Ajuntament no tenia prou força per a imposar aquest acord, per a donar absoluta solidesa a aquest acord, l'Ajuntament es va adreçar a la superioritat, va elevar l'acord al Ministre de la Governació i el Ministre de la Governació va dictar una R. O. aprovant aquell acord, donant-li força, donant-li vigor a aquest acord. I una vegada dictada aquesta R. O. va començar a complimentar l'acord.

Es tractava de recollir deu mil títols en virtut de la conversió voluntària que s'havia ofert als tenedors. A aquesta conversió voluntària es varen presentar uns nou mil títols en números rodons que varen ésser canviats pels títols de l'emprèstít

nou, i a més a més, es va donar als seus tenedors la prima oferta. Varen restar uns mil títols sense presentar-se a la conversió voluntària, i en aquests títols l'Ajuntament va aplicar-los el segon terme de l'acord per ell pres i convalidat per R. O. del Ministeri de la Governació, consistent, com ja hem dit, en pagar el seu nominal en efectiu metàl·lic. Dintre d'aquestes condicions es varen presentar al cobrament uns vuit-cents títols. I varen quedar com pot deduir-se fàcilment, dos-cents títols sense presentar-se ni a la conversió voluntària ni al cobrament de l'efectiu. Doncs bé, el tenedor d'aquests dos-cents títols va entaular un plet contra l'Ajuntament de Barcelona; va presentar una demanda de judici ordinari, negant a l'Ajuntament la facultat d'avançar l'amortització dels seus títols, al·legant que ell tenia fet un contracte amb l'Ajuntament en virtut del qual els títols d'aquest emprèstit havien de negociar-se, de pagar-se dintre dels termes convinguts en aquell contracte, i encara faltava un determinat temps per a complir-se el termini i per tant l'Ajuntament no podia de cap manera fer el que pretenia, perquè no podia alterar les condicions de l'emissió en el sentit d'avançar l'amortització ni en el sentit d'endarrerir-la. Iniciat el plet, l'assumpte va arribar a solució del Tribunal Suprem i en la sentència dictada per aquest trobem establerta la doctrina que estem sentant en aquests moments, o sigui que es parteix fonamentalment del punt de vista de veure si la corporació administrativa, l'Ajuntament de Barcelona, en aquest cas, havia obrat com a organisme del Poder o com a persona jurídica i subjecte per tant a les lleis civils i a les prescripcions de Dret privat. I el Tribunal Suprem resol el cas d'una manera categòrica, d'una manera que no deixa lloc a dubtes, sentant la teoria que és la veritadera teoria, la veritadera doctrina, de dir que quan es fa un emprèstit, entre l'entitat emissora de l'emprèstit i el tenedor dels títols no hi ha més que un lligam de Dret privat que s'ha de resoldre d'acord amb les lleis de Dret privat, el Dret català, el Codi mercantil, etc. En aquest cas, com veuen els senyors Diputats, el Tribunal Suprem va establir la bona doctrina de la qual les corporacions no es poden separar. En aquell cas va haver-hi una autorització com aquesta que es demana, autorització obtinguda mitjançant una R. O. dictada pel Ministeri de la Governació, superior jeràrquic dels Ajuntaments i es va entendre que aquesta R. O. convalidava l'acord de l'Ajuntament, acord pel qual la Corporació municipal no tenia atribucions plenes. No obstant, es va veure que no hi havia cap convalidació.

Vull també esmentar, i amb això acabo, un altre cas que segurament estarà present a la memòria de molts, cas que va ocórrer en temps de la Dictadura. Quan va venir la Dictadura, es va apoderar de la Mancomunitat de Catalunya i va fer tots els possibles per a matar-la. L'esperit de la Corporació, inspirat per l'ànima catalana, feia mal a la Dictadura, i aquesta no va parar fins que va matar la Mancomunitat. I era tal la fúria de la Dictadura en aquella obra destructora que volia borrar per complet el record de la Mancomunitat. Així, un dels acords de la Dictadura va ésser el d'extingir també tot el paper que

havia emès la Mancomunitat a fi de què no quedés rastre, ni un exemplar dels títols de l'emprèstit que la Mancomunitat havia posat en circulació. I per aconseguir això va fer una conversió de Deute, consistent en recollir els títols de la Mancomunitat i en substituir-los per títols de la Diputació.

La conversió, es va publicar en unes condicions vertaderament avantatjoses en el sentit econòmic pels tenedors de paper de la Mancomunitat, i la Dictadura tenia l'esperança de què així tots els tenedors de paper acudirien a l'estímul dels avantatges econòmics. No obstant, no va ocórrer així, perquè no tots els tenedors de títols de la Mancomunitat es varen presentar a la conversió. Se'n presentaren molts, però altres no. I la Dictadura obrava en aquells moments en la forma més arbitrària que es pugui obrar, perquè es creia tenir en les seves mans tots els poders i governava amb aquells Decrets-llei, sense parar-se — com vulgarment es diu — en barres. En aquest cas no se li va ocórrer dictar un llei en el sentit d'ordenar als tenedors de paper de la Mancomunitat, que acudissin a convertir el paper de la Diputació, sinó que es va detenir davant del contracte que s'havia establert entre la Mancomunitat, corporació emissora i els tenedors; i no va tenir més remei que acceptar que hi haguessin tenedors que conservessin aquests títols de la Mancomunitat. I fins avui hi ha tenedors que en tenen de títols d'aquests.

Aquests fets demostren com realment deuen ésser respectades aquestes convencions, aquests convenis, que cauen purament dintre del Dret privat, aquests convenis entre les corporacions públiques emissores d'un emprèstit i els tenedors d'aquest emprèstit.

Per aquestes consideracions nosaltres creiem que s'ha de pensar molt en el que es pretèn fer i en definitiva ens hem d'abstenir de fer el que es proposa, perquè nosaltres no tenim competència per a convalidar un acord de l'Ajuntament de Barcelona en aquest sentit de suspensió o d'ajornament d'amortització. L'acord de l'Ajuntament de Barcelona amb la nostra aprovació o sense la nostra aprovació, patirà dels mateixos defectes que jo he esmentat que tenia, i si algun tenedor d'aquests títols ha plantejat davant dels Tribunals de Justícia aquest problema — i no cregui el senyor Farreres que això sigui una incitació, sinó la menció única de la possibilitat, perquè el Dret la reconeix — si ve algun tenedor a plantejar tal recurs, nosaltres ens exposem a què vingui un Tribunal de Justícia que hagi de dir que l'autorització del Parlament de Catalunya no ha servit per a res i caigui a terra l'acord de l'Ajuntament de Barcelona. (*Molt bé!, molt bé!, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: No he demanat la paraula amb el propòsit va d'insistir en la tesi plantejada ahir, que ja ha estat debatuda, respecte a la competència del Parlament per a concedir a l'Ajuntament de Barcelona l'autorització que demana per l'ajornament de l'amortització dels títols del Deute municipal. He demanat la paraula per a intervenir breument, contestant algunes de les apreciacions fetes ahir, donant un aspecte reglamentari

al meu entendre al senyor Conseller Delegat; i després, perquè el meu propòsit en parlar és mirar de veure si podem trobar un camí que faci possible una solució al problema plantejat. Però, abans, he de situar la qüestió tal com està plantejada i he d'insistir en què a judici meu és evident que el Parlament de Catalunya no té facultats per a concedir aquesta autorització. És a dir, que l'aprovació que doni el Parlament de Catalunya no afegeix res a l'acord municipal en aquesta matèria. Pot afegir-hi en l'ordre moral, però no en el legal.

(*Entra l'honorable senyor Conseller de Governació.*)

El senyor Vallès i Pujals ha plantejat avui una qüestió en diferents aspectes, i un d'ells ha motivat una interrupció meua contrariant-lo, perquè la disciplina de la nostra Minoria no ens lliga en el sentit de què no puguem formular apreciacions diverses respecte a un problema d'ordre jurídic, respecte a un problema que no és de partit, sinó que es tracta d'una qüestió, a la qual ens ha d'afectar per igual a tots els parlamentaris. El senyor Vallès i Pujals plantejava la qüestió en l'ordre administratiu i esmentava l'article 258, si no recordo malament, de l'Estatut municipal, i deia el senyor Vallès i Pujals, fent referència a aquest article, que parla d'arranjaments i de conversió del Deute, deia que es pot concedir un arranjament o una conversió, i jo l'he interromput amb un «no»; no és possible, perquè es tracta d'una conversió distinta. L'arranjament presuposa un acord entre l'Ajuntament i els tenedors dels títols, i en quant a la conversió, sap el senyor Vallès i Pujals el que es féu l'any 1911 amb unes Obligacions de conversió voluntària que s'oferien als tenedors de títols determinades condicions per a canviar-los amb els novament emesos. No, un ajornament d'amortització imposat no serà mai un arranjament ni una conversió: és la suspensió d'una obligació contraïda per l'Ajuntament amb uns títols de crèdit emesos per ell. No és una qüestió administrativa, i el senyor Conseller Delegat em permetrà que li digui que, al meu judici, sofreix una ofuscatió en aquest punt, en dir que això és una qüestió de Dret municipal, per quant ve compresa en un Pressupost municipal i que afecta als Pressupostos municipals que abans eren aprovats a Madrid pel Govern Central i que avui són aprovats per la Generalitat. ¿Què té que veure l'aprovació dels Pressupostos i que es fes abans a Madrid o que avui ho faci a la Generalitat, amb la qüestió plantejada? Aquella aprovació es fa examinant la tramitació formal que ha tingut la confecció i aprovació del Pressupost de la Corporació municipal i tenint en compte si s'han portat a compliment les disposicions que regulen les facultats de l'Ajuntament en matèria pressupostària; i la Generalitat examina si aquelles condicions legals s'han complert, i si s'han complert aprova els Pressupostos, però no es pot fixar en el fons del Pressupost municipal, perquè això seria absorbir una esfera de competència i atribucions que no li pertocuen. No, evidentment tot el relatiu al Deute té un doble aspecte. Primer, l'aspecte administratiu en el sentit que ve regulat per les Lleis municipals, tot allò per virtut del qual els Ajuntaments poden realitzar els actes normals d'emissió del Deute, conversió del Deute, arranjament del Deute, etc. I els Ajuntaments, en aquests aspectes, s'han de sub-

jectar a les disposicions de l'Estatut municipal, com la Llei municipal que el dia de demà aprovi el Parlament de Catalunya. Però jo no conec, i si hi és agrairia que se'n fes menció, cap disposició de l'Estatut municipal en què es reguli la manera com els Ajuntaments poden deixar incomplides llurs obligacions. Jo no la conec. Si hi fos, llavors reconeixeria que aquesta era una qüestió que tenia caràcter administratiu; però com que no hi és, he de dir que la qüestió relativa al compliment o a l'incompliment dels Deutes és una qüestió de Dret privat que ve regulada per la legislació civil, o, per tractar-se de títols al portador, pel Codi de Comerç. El que passa és que aquesta interferència de disposicions administratives i de disposicions de caràcter civil, com les que regulen aquestes obligacions contraïdes pels Ajuntaments, induïx a confusions, però aquesta interferència no es produeix solament en aquesta matèria, sinó també en altres, interferència que no és manifestada solament en les disposicions de caràcter administratiu i civil, sinó que també existeix, per exemple, entre les disposicions de caràcter administratiu, que són de la competència del Govern de Catalunya, i disposicions de caràcter administratiu que són reservades al Poder central. Per exemple, tots els Ajuntaments intervenen en Junes de Protecció a la Infància, en determinades qüestions de caràcter social, etc. ¿Es que tindrem facultats nosaltres per a autoritzar a aquests Ajuntaments per a intervenir d'una manera distinta al que està establert en la legislació general de l'Estat? Evidentment, no. Hi ha una altra qüestió que afecta a l'ordre civil. Els Ajuntaments celebren contractes d'ordre privat, dels quals en deriven drets civils de l'Ajuntament. ¿Es que creu ningú que el Parlament de Catalunya podria prendre un acord, podria prendre una resolució o votar una llei, en virtut de la qual es digués als Ajuntaments que no vénen obligats a complir aquets contractes? No, el Parlament de Catalunya sortiria absolutament fora de la seva esfera d'acció i competència. No pot fer això; podria fer-ho si fóssim un Parlament complet. Fariem un acte arbitrari, un acte injust, un acte des del punt de vista moral censurable, però, en fi, seria una llei votada per un Parlament en plenitud d'atribucions i no hi hauria més remei que complir-l'ho; però el nostre Parlament no és complet, el nostre Parlament té uns límits que vénen traçats per l'Estatut aprovat per les Corts Constituents i per la Consitució de la República espanyola, i en això hi ha la reserva establerta per l'article 15, que tracta de tot el relatiu a les bases de contractació i el relatiu a legislació mercantil, a favor de les Corts Constituents. Per consegüent, declaro que la nostra intervenció en aquesta matèria surt de la nostra esfera de competència i no afegeix res a l'acord pres per l'Ajuntament. Ara bé. D'això, quines conseqüències se'n deriven? D'una manera general, n'hi ha una, que és la que assenyalava aquí la possibilitat de què vinguessin reclamacions o qüestions judicials. En aquest punt, no hi intervine; vindrà el que vindrà i els Tribunals de Justícia judicaran. N'hi haurà un altre que afectarà més directament a les nostres decisions pel prestigi del nostre Parlament: el que hi pugui haver una acció o una reclamació davant del Tribunal de Garanties Constitucionals, i que el Tribunal de Garanties Constitucionals hagués de limitar

l'acció del Parlament de Catalunya, fent veure que nosaltres havíem ultrapassat la nostra esfera d'acció i de competència. Però, per mi, aquest aspecte és el menys important. L'aspecte més interessant és el que, des del punt de vista catalanista, ha plantejat el senyor Serra i Moret. El senyor Serra i Moret deia — jo crec que amb tota la raó —: ¿Es que una de les primeres disposicions en la seva actuació del Parlament de Catalunya, o les institucions fonamentals de la nostra autonomia, ha de venir a convalidar un acord de l'Ajuntament de Barcelona que representa un manament, una suspensió — la paraula més dolça que volgueu — d'una obligació contractual que ell havia assumit?

(Ocupa la presidència el senyor Casanoves.)

Això és nociu pel prestigi de les nostres pròpies institucions. Però a mi m'agrada situar-me sempre en el terreny dels que tenen unes responsabilitats, i jo comprendria que el Govern digués: «Sí, sí, tot això jo ho comprenc, però l'Ajuntament de Barcelona es troba en aquesta situació, no té més remei que fer aquest ajornament de Deute i, per tant, nosaltres l'hem d'autoritzar.» L'argument faria una certa impressió, perquè la necessitat crea sempre una dura llei. Però és que en aquest cas, si no tenim necessitat de fer-ho, si no tenim competència per a fer-ho, ¿per què hem d'anar a aportar una complicitat i una responsabilitat de donar unes autoritzacions i d'anar a convalidar o a voler convalidar — que no ho convalidem — un acord de l'Ajuntament de Barcelona? Per consegüent, aquest és el meu argument. És que anem a fer una cosa que, a més d'ésser econòmicament contrari al crèdit públic de la nostra terra, és perfectament innecessari i inútil, i, per tant, jo demanaria al senyor Conseller Delegat que volgués meditar sobre aquest punt i que pensés si ens interessa a tots, si ho pot fer, de retirar aquest article 1.º, que després que l'haguem retirat, les coses quedaran exactament en la mateixa situació que abans. Jo no voldria que el senyor Conseller Delegat agafés aquesta qüestió amb aquella rigidesa que ens dóna a tots una polèmica sostinguda; jo no tinc cap amor propi, senyor Conseller Delegat, en què prevalgui la interpretació, el criteri que jo exposo; jo li demano únicament que vulgui reflexionar també, sense posar-hi cap mena d'amor propi, per a veure si realment aquesta interpretació és acceptable i si podríem prescindir de donar aquesta autorització, que realment hem de convenir que no agafaria res al prestigi del Parlament de Catalunya.

I com que no vull examinar solament aquesta qüestió, sinó el conjunt del problema, jo em permetré insistir, en una altra forma, sobre una suggestió que jo dirigia al senyor Conseller Delegat i que ell va tenir la bondat de recollir. Em refereixo al conjunt del problema plantejat pel Projecte de Llei que estem discutint. El senyor Serra i Moret arribava avui a una conclusió radical: la de què es retirés el Projecte o que el Parlament tingués el valor de rebutjar-lo. Jo comprenc les dificultats que poden existir per a fer això.

El Sr. SERRA I MORET: L'article. Sí, l'article.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Sí, l'arti-

cle. Però em refereixo ara al conjunt del Projecte. Jo crec, sincerament, senyor Conseller Delegat, que el Govern tindria una ocasió esplèndida de realitzar avui una cosa que fóra l'inici d'una política extraordinària, favorable per a aquesta terra. ¿Per què empenyar-se en mantenir aquest Projecte de Llei en la forma que bé establert? El senyor Conseller Delegat ens va anunciar ahir el propòsit de revisar els arbitris o els impostos que s'estableixen en l'article 2.º; per consegüent, no anem tampoc a aprovar íntegrament el que ha fet l'Ajuntament de Barcelona. Doncs, si és així, per què no agafem el problema més a l'engròs? ¿No veu el senyor Conseller Delegat i no veuen els senyors Diputats que realment fóra extraordinàriament favorable pel prestigi del Parlament de Catalunya que es digués: «S'examina el greu problema del crèdit, de la solvència, dels mitjans econòmics de l'Ajuntament de Barcelona, es reconeix que aquest no és un problema que pugui resoldre l'Ajuntament de Barcelona pel seu sol esforç; que és un problema que té diferent facet i diferents aspectes; que té el problema de la compressió de les despeses, que té el problema d'eliminació d'aquelles altres despeses que no són pròpia-ment municipals, que té el problema de les relacions de l'Ajuntament amb l'Estat, de l'Ajuntament amb la Generalitat de Catalunya?» Examinem tot això i veiem quina és la solució que podem donar-hi. Em contestava ahir el senyor Conseller Delegat: «La proposta que em fa el senyor Ventosa és una proposta d'ajornament.» No, senyor Conseller Delegat, jo crec que això es podria resoldre molt fàcilment; jo crec que podríem aprovar, inclús per acord entre tots, una dotzava part provisionalment, dos dotzaves, les que es volgués, el temps que fos necessari perquè poguéssim estudiar aquest conjunt de problemes d'aquells que moltes vegades el senyor Conseller Delegat ens fa un retret de no voler col·laborar-hi. Nosaltres estariem disposats a prendre una part de responsabilitat en la solució que es donés; nosaltres creiem que s'hauria de cridar a què hi contribuissin tots els elements interessats, i entre tots resoldre el greu problema de les finances municipals de Barcelona, que no és un problema municipal i de ciutat, sinó que és un problema de Catalunya. *(Molt bé, en la Minoria de Lliga Catalana.)* Jo crec que això no s'ha de deturar per cap satisfacció de l'amor propi d'haver presentat un Projecte de Llei. Jo he procurat en els meus debats presentar les qüestions d'una manera objectiva, serenament; desitjaria que el Govern hi respongués examinant-ho de la mateixa manera i veint si entre tots podríem arribar, en lloc d'una solució que fos lessiva pels interessos d'uns tenedors, que resultés contrària als interessos de la nostra economia, que poguéssim arribar entre tots a una solució que, en lloc de desprestigiar el nostre Parlament, es digués que el Parlament de Catalunya, en els inicis de l'autonomia de la nostra terra sap respondre a les facultats que se li han donat amb una plena capacitat dels seus deures i del que ha de fer per a salvar el crèdit de la nostra terra. *(Aplaudiments en la Lliga Catalana.)*

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Senyors Diputats: Em toca sempre el trist privilegi d'haver de contestar ja en els moments de fatiga de la Cambra i contestar a nombrosos oradors que m'hagin precedit en l'ús de la paraula. Jo, avui, com ahir, procuraré recollir també de tots els que han intervingut en aquest debat de totalitat, aquelles qüestions més essencials que han tractat en el mateix, i en particular, voldré referir-me a dos punts que jo crec que són els dos punts que tenen un màxim interès: el punt podríem dir moral, que tractava el senyor Serra i Moret, i també recollia el senyor Ventosa, i el punt que ja va iniciar el senyor Ventosa el dia anterior, en el qual avui han insistit el senyor Vallès i Pujals i el mateix senyor Ventosa, sobre les facultats del Parlament d'aprovar l'ajornament de les amortitzacions.

Contestant les paraules del senyor Serra i Moret, he d'agrair la part de cordialitat amical que hi havia en elles, com el fet mateix de reconèixer que aquestes coses no es fan amb impremeditació ni amb manca de preocupació, sinó — ell deia unes paraules — «molt sovint amb amargor». Amb amargor, no perquè un no cregui que això que es fa no s'hagi de fer, sinó perquè hom veu que cal lesionar interessos que hom lamenta. He de contestar al senyor Serra i Moret, posant en les meves paraules aquella alta serietat que ell posava en les seves. Jo puc assegurar al senyor Serra i Moret que des del punt de vista doctrinal i des del punt de vista del conjunt de la formació espiritual del nostre poble, comparteixo en tota la seva integritat les doctrines per ell tan eloqüentment exposades. Però voldria que el senyor Serra i Moret fes també un esforç per a baixar per un moment d'aquell lloc ideal en el qual ell posava el seu discurs, i considerar les qüestions de fet, doncs nosaltres hem trobat plantejat aquest problema i vulgues o no hem hagut de resoldre'l. Perquè parlava el senyor Serra i Moret que potser pel Parlament fóra una posició còmoda eludir la responsabilitat de decidir aquesta qüestió. He de dir al senyor Serra i Moret que quan hom es troba davant de circumstàncies que s'han fet adverses per acumulació de desencerts anteriors, el fet d'eludir aquesta responsabilitat pot semblar una deserció. Nosaltres hem fet això amb veritable dolor; no d'aquella manera alegre que retreia. Però en fer-ho amb veritable dolor hem cregut que encara que representés un sacrifici per a tots i pel que ho fa, era un sacrifici dolorós i s'havia de fer perquè les circumstàncies havien vingut d'aquesta manera, i perquè de no fer-ho així haurien vingut després sacrificis majors pels perjudicats. I és aquest el punt bàsic, i quan el senyor Serra i Moret vol que li donem un argument, jo era aquest el que recalava i que avui vull tornar a recalcar. Nosaltres hem cregut — i aquestes paraules en la intimitat tan comprensiva del senyor Serra i Moret hi trobaran un ressò — nosaltres no hem volgut a aquest assumpte més que una solució legal i una solució financera, hem volgut donar-li una solució humana, perquè crec que en les coses financeres quan abasten un sector popular, cal cercar-hi un factor humà. Nosaltres tenim el convenciment que aquests tenedors modestos que tenen tot el nostre respecte han vist

no amb complaença, però sí sense cap mena de pànic, sense cap mena de por, sense que la seva confiança n'hagi quedat afectada, que davant una situació difícil en lloc d'una solució definitiva, n'havíem fet una que era revisable i que no li representava una pèrdua definitiva. Perquè tenim el convenciment de què el qui té el paper municipal, el petit tenedor, més que una especulació a base de les amortitzacions que potser de tant en tant li vénen com una rifa perquè no hi pensa, allò que l'interessa és tenir una col·locació dels seus estalvis que li asseguri cada trimestre aquella possibilitat de rebre un interès mòdic, un interès modest, perquè també es mòdica la quantitat de paper que ell té. I ha vist que quan ens ocupem d'aquest assumpte no ho fem amb el propòsit de debilitar aquest crèdit, sinó per evitar una fallida que hauria estat molt més dolorosa, perquè hauria arrossegat tota la pèrdua d'aquest petit capital i petit estalvi que li ha costat tants esforços poder obtenir. Nosaltres voldríem deixar ben demostrada aquesta preocupació; tenim el desig de què el crèdit sigui una cosa ferma. Em retreia el senyor Serra i Moret si jo no podia tenir la temença de què en aquest moment no pogués patir no solament el crèdit existent, sinó el crèdit futur. Jo ja sabia, senyor Serra i Moret — i no sóc una persona lleugera, almenys no m'hi tinc per tal —, jo ja sabia la trista coincidència que representa per a mi el fet d'haver de portar un Projecte de Llei d'emprèstit de la Generalitat i aquest altre Projecte de Llei d'autoritzacions, però com ja he dit abans, repeteixo que les circumstàncies s'han d'afrontar coratjosament tal com vénen.

He d'afegir que les declaracions que ha fet aquest Govern sempre que s'ha referit a finances no se'n pot retreure una sola frase en la qual es pugui creure que hi ha una sola cosa que pugui comportar un recel, una desconfiança al creditor. Si ens hem atrevit a portar aquest assumpte aquí, és perquè una necessitat ens hi ha empès, però també perquè tenim el convenciment potser no compartit, potser no cregut, que precisament ho fem amb una finalitat moral que és la de treure una ficció que pesava fins avui sobre les finances del Municipi de Barcelona, i perquè creiem que aquest Municipi acabaria tenint una càrrega que el faria caure, i per això fèiem un sacrifici, trist si voleu, però portàvem aquest crèdit a un estat de sanejament i confiança que ens permetia amb aquesta operació afermar el crèdit en lloc d'aflebir-lo. Pot no convèncer, però és aquest el sentit en què l'operació aquí està portada: un sentit de sanejament, un sentit de confiança. No podem de cap de les maneres creure que una operació com aquesta pugui mermar la confiança del nostre poble en les institucions cabdals nostres, perquè nosaltres hem pogut veure una lligo de fet que ha estat el manteniment de les cotitzacions, fora dels títols en què l'amortització era més propera; però en els altres, per damunt dels tipus anteriors, i això ens indica que la sensació de confiança no ha quedat alterada per la presentació del projecte. Voldria, doncs, deixar sentat el fet que des del punt de vista de la moral pública nosaltres compartim totes les teories del senyor Serra i Moret, però creiem que en aquest fet concret, en les circumstàncies especials en què es dona aquest pro-

blema, les condicions morals són completes i ho fem amb una justificació moral perquè sabem que també l'heroisme i el sacrifici tenen una moral digna de tots els respectes.

Ja definida aquesta posició nostra davant aquest problema, voldria contestar ara les observacions més importants fetes l'altre dia pel senyor Ventosa i Calvell, fetes avui pel senyor Vallès i Pujals i reiterades pel senyor Ventosa. En fer-ho, encara que no hagi pres part en el debat de totalitat, jo contestaré també podríem dir d'una manera implícita — perquè vénen contestades en el conjunt de l'argumentació que jo faré — les manifestacions del senyor Tallada sobre la diferència de tracte que creu que havien de tenir les diverses classes de paper municipal. Crec, senyor Ventosa i senyor Vallès, també amb tota sinceritat, amb la mateixa sinceritat que parlaven les VV. SS., crec que potser vingui un moment en què les VV. SS. els sàpiga greu — no amb aquell objecte de què parlàvem una altra vegada, sinó des d'un alt punt de vista polític i català — l'haver defensat aquesta posició en què avui s'han posat en tractar d'aquest plet. Jo voldria en tractar-lo, fer-ho des de dos punts de vista, que tots dos punts de vista crec que reforcen la nostra posició: el punt de vista legal i el punt de vista polític. Parlaré, primer, des del punt de vista legal, després em referiré al segon. Des del punt de vista legal parlava el senyor Ventosa, que ell creia que aquest Parlament no tenia facultats per a aprovar aquestes autoritzacions, i que per tant no tenint facultats era inútil que ho fes, perquè tant si ho feia com si no ho feia, la situació quedava igual, i ell fonamentava aquest punt de vista dient que això era una qüestió que estava no en pugna però sí en interferència amb qüestions de Dret privat que tenia la seva regulació en el Codi de Comerç. Insistint més en aquesta qüestió, el senyor Vallès i Pujals l'anализava amb una amplitud jurídica que jo crec — si em permeteu la paraula — una mica sofisticada; però l'argumentava amb uns certs exemples i amb sentències del Tribunal Suprem, de les quals tractarem després, i insistia en dir que hi havia, quan es tractava de les incorporacions, dos aspectes diferents: l'aspecte en el qual tractaven com a incorporacions públiques i l'aspecte en el qual estaven amb uns tractes de caràcter contractual de Dret privat.

Jo he de dir que aquest cas correspon — almenys aquest és el nostre criteri — correspon completament a l'aspecte de què una corporació tracta amb aquest caràcter de Poder. Nosaltres tenim, que segons el llibre segon de l'Estatut municipal, avui dia Llei de la República, tot el que fa referència a exempcions municipals, a emprèstits, a Pressupostos extraordinaris, a recursos contra aquests, tot això ve regulat per l'Estatut municipal. De manera que tenim un cos de doctrina que és el que presideix tot el conjunt; no aquesta cosa limitada de què parlava el senyor Ventosa, referint-se a un sol aspecte de la meva argumentació, quan parlava de l'aprovació del Pressupost municipal; no, això és una cosa limitada. És tot el conjunt de la doctrina que ve tota ella conjuntament coordinada dintre de l'Estatut municipal. Ara bé, si tenim nosaltres que

per aquest Estatut municipal veiem que tot el que fa referència a la qüestió d'emprèstits de crèdit públic, de Pressupostos extraordinaris, està regulat per aquest, ens trobem que hi pot haver efectivament una doctrina independent d'aquesta que vingui regulada aleshores en un Codi distint. Però el fet de què hi hagin aquestes doctrines regulades per un Codi distint, en aquest cas aquesta part contractual del Codi de Comerç, no destrueix absolutament per a res el fet de què hi hagi a la primera tot aquest conjunt de coses que fan referència al règim local, al règim municipal. Aleshores ens trobem que quan es doni aquesta interferència de què parlava el senyor Ventosa, pot veure's quina d'aquestes dues legislacions cal aplicar; nosaltres ens trobem que en aquest cas, quan es tracta d'una corporació pública, el Dret municipal, el Dret diríem de caràcter administratiu públic, tindria la primacia, sobre el caràcter privat, i després no sols la tindrà en aquest aspecte sinó que en aquesta qüestió, senyor Ventosa, serà una aplicació específica, i en canvi en l'altra seria una aplicació de caràcter genèric. I en aquest cas no em negaran les VV. SS. que l'específic té una primacia des d'un punt de vista legal.

El Sr. TRIÉS DE BES: Suspens de Dret administratiu!

El Sr. CONSELLER DELEGAT: A mi em sembla que no, senyor Tries de Bes. Jo reconec al senyor Tries molta autoritat en matèria de Dret; jo crec, ho he dit ja altres vegades, que jo no puc tenir en aquest sentit més que el sentit comú, però de totes maneres seria molt agosarat, cauria en aquella impremeditació de què s'havia parlat aquí moltes vegades, si jo no fos prou modest de conèixer la limitació dels meus coneixements i davant d'un assumpte tan important com aquest no hagués volgut, no per una, ni per dos, sinó per moltes més persones, veritables autoritats en la matèria, assessorar-me. Jo asseguro a la V. S. que no tenen aquest convenciment i això que les autoritats que hem puguin haver assessorat han de merèixer, almenys, tota la consideració de la V. S.

El Sr. TRIÉS DE BES: Retiro la meua interrupció.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Podrà ésser opinable o no, però són criteris a exposar. Aleshores nosaltres ens trobem que, dintre tot el conjunt del Dret administratiu que està legislat en aquest sentit es poden aplicar uns determinats principis, segons les circumstàncies, aleshores resulta que quan nosaltres — i això era al que es referia el senyor Vallès i Pujals — quan nosaltres, per exemple, hem d'aplicar una cosa existent, una cosa que ja defineix l'Estatut municipal, i era aquella cosa a la qual es referia el senyor Vallès i Pujals, quan parlava del seu article 258, que ha merescut precisament la interrupció del senyor Ventosa i Calvell, quan el senyor Vallès i Pujals deia que això des d'un punt de vista administratiu podia ésser una raó al seu favor, no veia que en parlar des del punt de vista administratiu precisament es treia tota l'argumentació que ell podia tenir en aquesta forma.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Els advocats en diem a major abundament.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Sí, a major abundament, perquè com havia vist que el senyor Ventosa interrompia...

El Sr. PRESIDENT : En l'ordre jurídic, tot és opinable.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Nosaltres tenim que tot el que fa referència a les excepcions de caràcter municipal, als emprèstits i als recursos extraordinaris, ve regulat d'una forma reglamentària per a l'Estatut municipal. Aleshores en agafar tot aquest complex administratiu i portar-lo a Catalunya, pel traspàs de serveis de règim local, nosaltres aquí també tenim regulat tot el que fa referència a aquest assumpte de caràcter administratiu financer, i quan aquest Estatut municipal ens dóna unes normes i unes pautes i no ens hem d'apartar d'aquestes pautes, aleshores no hi ha qüestió, perquè és senzillament l'aplicació d'aquesta Llei general que nosaltres hem traslladat aquí, fins i tant que nosaltres no tinguem una llei nostra. Però arriba un moment en el qual és necessari sortir d'aquest marc d'allò estatut, perquè aquest Estatut municipal no concedeix unes autoritzacions determinades, i aleshores cal veure quin és l'organisme que pot concedir aquestes regulacions. Quin serà l'organisme? Serà precisament aquell organisme que té la facultat de regular allò, perquè tot el que sigui modificació d'una regulació ha d'ésser fet precisament pel mateix òrgan que pot regular, que pot modificar. Evidentment, això per a mi, malgrat l'oposició o l'opinió contrària de les VV. SS., és, jo diria, d'una claredat diàfana, perquè resulta que avui al món s'ha vist tantes vegades, s'ha vist tant sovint, que, per certes circumstàncies de la crisi mundial, hi ha hagut tota classe de manaments d'aquestes obligacions contractuals, hem vist moratòries, hem vist en tots els països una pila de veritables dificultats en aquest sentit. Aleshores, qui ho ha regulat? En aquests casos quan a tot el món s'ha presentat el fet d'haver de fer coses que es sortien del marc de la legislació ordinària, el que ha regulat precisament ha estat el Poder públic. De manera que sempre hi ha la possibilitat del Poder públic en aquelles coses que no estiguin marcadament legislades, que se surtin del marc de la legislació vigent, perquè sigui qui les esmeni, i aleshores ve, amb el vostre punt de vista, allò que ens portaria fatalment, volgueu o no — potser és una pendent que malgrat la vostra habilitat no l'hagueu vist — ens portaria a què cada vegada que sortíssim d'aquest marc de l'estatut hauríem d'anar forçosament a buscar el Poder públic, hauríem d'anar a buscar al Govern de la República, o sigui al Govern de Madrid.

Aleshores ens trobem nosaltres en aquest aspecte, que el fet és aquest, i és evident que no poden negar-ho ni ho poden enterbolir alguns dels exemples de què parlava el senyor Vallès i Pujals, als quals jo no voldria referir aquí amb un absolut detall; però jo he de dir-li només que els seus exemples no eren uns exemples convincents. Dels exemples del senyor Vallès i Pujals, un d'ells es fonamentava senzillament en una R. O.; no voldrà el senyor Vallès i Pujals creure — els seus coneixements diuen el suficient per-

què no insisteixi en aquest punt de vista — que una R. O. pugui treure una llei. Si hi havia una llei que ho impedia, una R. O. no pot treure una llei. En canvi, creu el senyor Vallès i Pujals que si el Parlament d'Espanya en aquell moment determinat hagués acordat que això es podia fer, ¿no s'hagués fet així?

El Sr. VALLÈS I PUJALS : El d'Espanya, sí; el d'aquí, no.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Ja hi anirem després a això. La V. S. accepta que en un cas així hi ha un Poder públic que pot donar unes autoritzacions.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Aquell.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Aquell, molt bé. Aleshores...

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Ja he explicat abans el meu concepte sobre això. Si un Parlament té facultats completes, sí; si les té limitades, s'ha de moure dintre d'allò limitat, encara que no li agradi.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Senyor Ventosa : Jo he escoltat a la V. S. quan parlava, amb una absoluta serenitat.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Perdoni, però és que m'havia semblat que m'invitava a què contestés.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Les VV. SS. poden contraopinar, però jo voldria que aquesta qüestió quedés clara de boires jurídiques. Tenim nosaltres, per tant, que en un cas així malgrat el que sigui la qüestió del Codi de Comerç, pot haver-hi un Poder públic, sigui el que sigui — en aquest cas vosaltres dieu el d'allà — el qual canvia aquest estat de dret i dóna aquestes autoritzacions. Ara bé; quin és aquest Poder públic? I aquí ve la qüestió política al mateix temps que una qüestió legal. Nosaltres, senyor Ventosa, podem equivocar-nos, però tinc el convenciment absolut de què des del moment en què tots els serveis de règim local, tot el règim local, han estat traspassats a Catalunya, el Poder públic que té la facultat d'intervenir en aquesta qüestió no és el Govern central, sinó el Govern de Catalunya.

Des del moment en què sentem el fet d'un Poder públic que pot intervenir, nosaltres ni des del punt de vista legal — m'hi referiré després — tampoc des del punt de vista polític, podríem acceptar el fet de què fos aquell Poder qui ho dictés. Això seria una merma absoluta de la nostra sobirania en el sentit de règim local que l'Estatut ens permet. Això des del punt de vista local. A més, no cal dir que això té un aspecte polític, indubtablement. El senyor Ventosa i Calvell parlava de possibles Tribunals de Garanties. És possible que vinguin; jo tinc el convenciment que amb l'aplicació de l'Estatut, volguem o no — és una tasca tan difícil la de desarticlar un Estat centralista — ens trobarem moltes vegades amb aquests punts d'interferència, amb diverses causes que entre elles estaran fregant-se i que, per tant, haurem d'anar alguna vegada a dirimir alguna qüestió al Tribunal de Garanties. Ara bé; el que jo no voldria mai, ni com element de Govern, ni com a catalanista, és el fet de prejudicar anteriorment condemnada a anar al Tribunal de Garanties, una cosa en sentit pejoratiu per a nos-

saltres; de manera que allò que pogués ésser litigiós, pel fet de dir, «Potser el Tribunal de Garanties ens limitarà aquest dret», ja prèviament ens el limitéssim nosaltres. Això de cap manera. El fet de què nosaltres per a això ens limitem al Dret, mai de la vida, i menys encara, senyor Vallès i Pujals, que a base dels Tribunals de Garanties que fan un cert respecte, a base de sentències de Tribunals Supremes...

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No m'ha entès.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: No; si no necessito entendre l'argument, sinó l'aplicació. Pobres de nosaltres si davant de l'Estatut i de totes les coses que podran ésser discutibles, haguéssim de sortir amb sentències del Tribunal Suprem que ens representessin una limitació de l'Estatut! Ja ens en vindran de sentències. Jo crec que les sentències del Suprem les trobarem sempre, perquè hi haurà qui voldrà aplicar-les precisament per retallar aquestes facultats de l'Estatut.

Aquesta és clarament la posició. Hem reconegut que en aquest cas hi ha un Poder públic que pot donar plenes autoritzacions. Nosaltres creiem que aquest Poder públic, des del moment que se'ns està traspasant tot el de serveis locals, formant un bloc, un conjunt, no pot ésser el d'allà. Ultra el creure d'una conveniència extraordinària el que nosaltres fem l'afirmació absoluta que no ha d'ésser el d'allà i és aquesta la doble posició nostra. Creiem per una banda, que legalment ens pertoca, i per altra banda creiem que evidentment és d'una gran conveniència catalanista el fet que nosaltres defensem totes les nostres prerrogatives en el cas que estiguéssim en litigi. Aquest és el pensament que ens ha guiat a aquesta posició que actualment tenim, i això és, per tant, el que justifica el fet que tinguem el convenciment que aquestes qüestions, com que es refereixen a tot aquest conjunt de qüestions de caràcter legal, en haver estat traspassades a nosaltres ha d'ésser el Poder d'aquí i, per tant, el Parlament d'aquí aquell que les resolgui. Nosaltres això, torno a repetir-ho, ho veiem amb una claredat extraordinària, i el que jo desitjaria — la V. S. m'havia fet a mi una advocació a la reflexió —, jo desitjaria també que ja que la V. S. parlava de què no havia d'haver-hi en aquestes qüestions amors propis, ni recels, sinó que hàviem d'inspirar-nos en veure el que era millor i més just, que reflexionés, i jo tinc el convenciment, donada la veritable capacitat que sóc el primer de reconèixer en la V. S., des del punt de vista jurídic, que recapaciti fonament, i aleshores al fons de la seva consciència veurà que la raó no està de part de la V. S., malgrat l'habilitat amb què ho ha plantejat, sinó en el punt de vista nostre.

I per fi, perquè no pugui semblar desatenció al senyor Ventosa i Calvell, respecte a les darreres invitacions que em feia, que nosaltres no ho hem presentat aquí d'una manera impremeditada. El senyor Ventosa i Calvell m'invitava a què tornéssim a estudiar l'assumpte, a què en féssim un nou examen, i jo asseguro al senyor Ventosa que aquest examen està fet des de fa molts mesos, abans de portar aquí el Projecte. De manera que el fet de dir nosaltres ara que acceptàvem aquesta revisió, seria la confessió plena de què no ens en hàviem preocupat d'aquest problema. No prengui, doncs, per criteri inflexible el fet que nosaltres creiem que per ésser d'ur-

gència i de veritable necessitat per l'Ajuntament de Barcelona, es fa necessària l'aprovació d'aquest Projecte.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Resta en l'ús de la paraula per a la pròxima sessió, el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Són només unes paraules.

El Sr. PRESIDENT: Jo li pregaria que restés en l'ús de la paraula per a la pròxima sessió, acceptant el criteri de la Presidència.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Però és que...

El Sr. PRESIDENT: Tornariem al diàleg. Jo pregaria al senyor Ventosa i Calvell que, admetent les explicacions de la Presidència, restés en l'ús de la paraula per a la sessió del dimarts.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: En general ja sap la Presidència que no acostumo a discutir les seves ordres.

El Sr. PRESIDENT: No és cap ordre, és una indicació per a l'ordenació dels debats. Jo pregaria al senyor Ventosa que, ja suspès el debat, no fes prendre a la Presidència una altra determinació.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Em sembla que això no respon a la manera com nosaltres portem el debat.

El Sr. PRESIDENT: Senyor Ventosa, hi ha un ordre del dia.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Es un debat que nosaltres portem tractant de donar totes les facilitats, però si en el moment en què creiem que hem d'anar a fer una rectificació, no se'm permet, jo acatant el criteri de la Presidència.

El Sr. PRESIDENT: Tindrà ocasió de rectificar, amb tot el temps necessari, en la pròxima sessió.

El Sr. TRIES DE BES: No és el mateix.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya

El Sr. PRESIDENT: Article 25. Hi ha un vot particular. Es va llegir ahir aquest vot particular. Té la paraula per a defensar-lo el senyor Duran i Ventosa.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Demano la paraula, perquè l'actitud de la Presidència en aquest moment la considero absolutament lamentable.

El Sr. PRESIDENT: Senyor Duran i Ventosa. Estem discutint el vot particular. Hi han fórmules reglamentàries per censurar a la Presidència. La Presidència, per ara i tant, dirigirà els debats mentre tingui la confiança dels senyors Diputats. La V. S. té la paraula per a defensar un vot particular a l'article 25 de l'Estatut Interior de Catalunya. ¿Vol fer ús de la paraula?

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Si s'em permet, jo defensaré el vot particular fent algunes consideracions de caràcter general respecte a les facultats del Parlament de Catalunya.

El Sr. PRESIDENT: No hi ha cap inconvenient.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Nosaltres tenim, al Parlament de Catalunya, traçades les nostres facultats, que vénen determinades per la

Constitució de la República i per l'Estatut aprovat per les Corts Constituents. Evidentment, nosaltres quan tractem de determinar i d'interpretar les disposicions de l'Estatut aprovat per les Corts Constituents i de la Constitució de la República, nosaltres ens hem d'inspirar sempre en un criteri de la major amplitud. Nosaltres hem de procurar que les facultats reconegudes en les nostres disposicions fonamentals, en els Poders rectors de la nostra autonomia, siguin per la nostra part interpretades amb un criteri de major amplitud. Si en un moment determinat el Govern de Catalunya creu que en aquest punt ha de tenir una gosadia per anar a portar els límits de les nostres facultats autònomes més enllà del que permetin les lletres dels articles del nostre Codi fonamental, sempre trobarà la nostra cooperació. Però és precis que quan tractem d'interpretacions legals nosaltres ens situem sempre en el terreny de la realitat i que no ens pensem, que perquè nosaltres diguem una cosa, aquella cosa ha de passar. És possible — en un altre debat independent d'aquest ho deia fa un moment el senyor Conseller Delegat — és possible que en un moment vingui alguna reclamació formulada, sigui per ciutadans, sigui per entitats, en contra de determinades disposicions del Poder català, i és possible que el Tribunal de Garanties en algun cas resolgui.

El Sr. PRESIDENT: És possible que la V. S. s'hagi distret tal vegada perquè està desviant-se del tema...

El Sr. VENTOSA I CALVELL: No, no.

El Sr. PRESIDENT: No voldria dir-ho en forma que es molestés. Si la V. S. vol defensar el vot particular, no hi ha inconvenient per part de la Presidència, però el que no pot fer-se és relacionar un debat que ha estat suspès per indicacions de la Presidència...

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Com que el Parlament ha de determinar les facultats del Parlament...

El Sr. PRESIDENT: Estem concretament en el punt referent a la duració del mandat.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Volem dir que quan nosaltres defensem les prerrogatives del

Parlament de Catalunya i la major amplitud de totes les facultats del Poder autònom de Catalunya, hem de procurar sempre comptar amb l'aquiescència dels catalans, i quan tinguem una gosadia, que sigui una gosadia a favor de Catalunya, però no per imposar unes obligacions així, perquè en aquest cas correm el risc de què l'actuació en contra d'aquella major amplitud de les facultats del Parlament, trobi una repulsa del Tribunal de Garanties. Hem d'evitar per tots els mitjans el divorci entre l'opinió i el Parlament. Aquestes eren les consideracions de caràcter general que jo anava a fer en relació amb les facultats del Parlament de Catalunya. I ara, anant concretament al vot particular, com que les consideracions que hauria de formular haurien de tenir alguna extensió, jo demanaria al senyor President que en atenció a l'hora em permetés continuar en l'ús de la paraula en la sessió pròxima, car creiem que suspent la sessió faríem un favor als senyors Diputats, donada l'hora avançada.

El Sr. PRESIDENT: ¿Accepta la Cambra el suspendre la sessió com ha demanat el senyor Ventosa i Calvell i continuar aquest debat en la pròxima sessió? (*Assentiment.*) Es suspèn la sessió.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimarts

1. Precs i preguntes.
2. Interpellació al senyor Conseller d'Agricultura i Economia sobre l'Assemblea agrícola de Lleida.
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió relatiu a l'Estatut Interior de Catalunya.
4. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a les autoritzacions sol·licitades per l'Ajuntament de Barcelona.
5. Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a la votació dels Pressupostos ordinaris i extraordinaris dels Ajuntaments.

(*S'aixeca la sessió a les vuit i tretze minuts de la vetilla.*)

